

Lanžhot

zpravodaj městského úřadu

3 2025
ročník XXI.
cena 10 Kč

Procházka Lanžhotem - 80. výročí osvobození

foto Kateřina Paullíková

OBSAH

Lanžhotské hody 2025	4	Lichtenštejnové na jižní Moravě.....	37
Francouzský večer v Lanžhotě.....	6	Historie stavby kostela	40
Slovo starosty	7	Ze starých časů – Urbáškových hospůdka.....	50
Výpis z usnesení ze zasedání zastupitelstva	11	Skautský rok oddílu Bantuové	51
Společenská kronika.....	12	Sportovní léto se Sokolem	54
Kulturní akce	12	Krátké ohlédnutí za ukončenou sezónou	55
Otevření pumptrackové dráhy	13	Rodinné centrum Paprsek.....	58
Den dětí ve znamení her a zábavy	14	Basketbalistky se chystají na novou sezónu.....	61
Okénko farnosti	15	Lakros v Lanžhotě boduje	62
Okénko regionu Podluží.....	17	Fotbalové soustředění MINI přípravky.....	64
Okénko školky.....	18	Sportovní tábor	66
Okénko školy.....	22	Pomáháme psím třešněm.....	67
František Uher – Žanťa.....	29	9. ročník westernových závodů	70
Vzpomínka na hody v Lanžhotě.....	31	Tísňová péče Girasole	72

LANŽHOTSKÉ HODY 2025

Hodové folklorní akce, společenské události, zábavy a sportovní akce

STŘEDA 10. 9.

15.00 Hody ve školce – odchod průvodem z MŠ ke stárkovi a stavění máje ve dvoře MŠ

PÁTEK 12. 9.

19.30 Předhodové zpívání mužského sboru a jeho hostů – sál restaurace Podlužan

SOBOTA 13. 9.

10.00 Sokol Lanžhot B – TJ Sokol Brumovice – hřiště Pastvisko
 14.00 - 18.00 vyhlídka z věže kostela, muzeum
 15.00 předání stárkovského práva a stavění máje
 19.30 restaurace Na Šlajsi – cimbálová muzika Dur, DH Cyrilka
 19.30 hospoda U Bartošů – skupina The Teachers
 20.00 Moon Night open air Lanžhot/Hodovní diskotéka - areál Sokolské

NEDĚLE 14. 9.

8.00 ranní mše svatá
 10.15 Sokol Lanžhot – SFK ELKO Holešov - stadion Na Šlajsi
 10.00 hodová mše svatá
 13.00 odchod chasy pro prvního stárka
 14.00 - 18.00 vyhlídka z věže kostela, muzeum
 14.30 odchod chasy a dětí od prvního stárka (Václav Prajka, Kout III 26)
 15.00 krojovaná zábava pod májů – DH Moravská 12
 21.00 večerní zábava pod májů nebo v Podlužanu (dle počasí) – DH Moravská 12

PONDĚLÍ 15. 9.

9.00 mše svatá
 Po mši svaté v 9.45 hodin bude společný odchod průvodem na hřbitov, kde vzpomeneme na všechny zemřelé spoluobčany. Otec Robert Prodělal zve do průvodu i na vzpomínkovou pobožnost všechny občany i ty, kteří se nezúčastní mše svaté v kostele.
 10.00 hostinec U Záměčku – DH Lanžhotská osma
 10.00 restaurace Podlužan – muzikant Jan Tkadlec
 13.00 odchod šohajů z náměstí pro druhého stárka
 14.00 - 18.00 vyhlídka z věže kostela, muzeum
 14.30 odchod celé chasy, dětí, žen i mužáků od druhého stárka (Vojtěch Kos, muzeum)
 15.00 krojovaná zábava pod májů – DH SKALIČANÉ

21.00 večerní zábava pod májů nebo v Podlužanu (dle počasí) - DH SKALIČANÉ

ÚTERÝ 16. 9.

15.00 krojovaná zábava pod májů – DH ZLAŤULKA
 18.00 odchod k úterním stárkům

LANŽHOTSKÉ HODKY 2025

SOBOTA 20. 9.

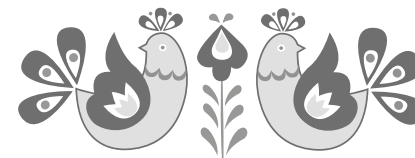
19.00 taneční zábava v sále Podlužan - DH PIVOŇKA
 Celý den se bude vybírat réž

NEDĚLE 21. 9.

15.00 zábava pod májů - DH PIVOŇKA

V případě nepříznivého počasí se odpolední zábavy konají v sále Podlužanu.

Celá chasa Vás všechny srdečně zve!

Francouzský večer v Lanžhotě – večer plný vůní, chutí a hudby

redakce

Lanžhot se v pátek 15. srpna 2025 proměnil v malé francouzské městečko. Kulturní komise města pozvala místní i přespolní do muzea na „Francouzský večer“, který začal už v 18 hodin. Hned po vstupu hosty ovanula vůně sýrů, čerstvě upečeného quiche a sladké čokolády – a k tomu jemné tóny francouzských šansonů v podání Zuzany Solčányové.

Degustační menu nabídlo jak slané, tak sladké speciality. Nechyběla ratatouille s rýží a chipolatom, talíře se salámem saucisson a francouzskými sýry, olivový koláč, špenátový koláč ani klasický quiche. Sladké zákoutí lákalo na čokoládovou pěnu a čokoládu Rocher Suchard – bílé i hořké.

Nápojový lístek byl stejně pestrý – od kaštanového a mandlového sirupu po řidiče až po vybraná francouzská vína. Ochutnat se dalo savojské bílé, červené Côte-du-Rhône Village BIO nebo jemně kořenité Saint-Emilion.

Po gurmánské části programu následovalo večerní promítání francouzské komedie „Vítejte ve Vidlákově“. Atmosféra celého večera byla přátelská a uvolněná, s nádechem francouzského šarmu – a mnozí odcházeli s pocitem, že si aspoň

na chvíli užili kousek Francie přímo v srdci jižní Moravy.

Město Lanžhot děkuje kulturní komisi a všem dobrovolníkům, kteří věnovali svůj čas a přispěli k hladkému průběhu této krásné akce.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milí přátelé,

léto pomalu dozrává, a naopak rychle se blíží ty lanžhotské hody. Počasí nám letos předvedlo svou pestrou paletu různých typů od tropických týdnů až po ty deštivé. Z mého pohledu je ovšem letošní léto výjimečné tím, že komárů bylo velmi poskrovnu. I díky tomu jsme si mohli naplno užít všechny letní aktivity i společenské a kulturní akce.

Ať už to byl **Dětský den** v areálu fotbalového hřiště na Šlajsi nebo hasičské soutěže v požárním sportu „O putovní pohár města Lanžhot“. Po zkušenostech z loňského léta jsme letos zařadili ve větší míře pořádání letních filmových přehlídek na dvoře muzea pod názvem **Filmové muzeum**.

Na tomto místě v centru města jsme uspořádali letošní novinku v podobě akce, kterou si připravila kulturní komise ve spolupráci s „naším“ občanem Frankem Chauvinem, s názvem Francouzský večer. Účastníci si mohli užít nezapomenutelný večer inspirovaný vůněmi, chutěmi a melodiemi Francie. Společenský večer byl završen promítáním populární francouzské komedie Vítejte ve vidlákově.

Že léto v knihovně není žádná nuda dokazuje opakovaná akce pod názvem **Prázdniny v knihovně!** I letos pod vedením naší akční knihovnice jsme připravili pro děti zábavné úterní dopoledne. A tak se tvořilo, hrály se deskové hry a luštily kvízy. Program je určen pro děti ze základní školy, mladší děti se mohly zúčastnit v doprovodu dospělé osoby.

Očekávanou událostí bylo slavnostní otevření dráhy **pumptracku** v zadní části

areálu Sokolské. Tento moderní sportovní prvek nabízí zábavu a pohybové využití pro cyklisty, koloběžkáře i skateboardisty. Účastníci si užili odpoledne plné adrenalinu, zábavy a sportu! Nechyběla ani parádní ukázková show od profilů ze společnosti VELOSOLUTIONS.

I letos pořádáme oblíbený **Bleší trh**, takže jestli se vám doma povalují zbytečné knihy, oblečení, které nenosíte, nebo věci, o které jen zakopáváte, můžete je přinést počátkem září na stadion Sokolské.

A na závěr už můžu s radostí opět prozradit, že k nám do Lanžhota opět zavítá Žižkovské divadlo Jára Cimrmana. Letos se můžeme těšit na legendární divadelní představení „Vyšetřování ztráty třídní knihy“.

Pokud bych se měl zmínit o probíhajících stavebních akcích, mohu s uspokojením konstatovat, že vše probíhá podle plánu. Mám na mysli především **přístavbu další budovy Masarykovy základní školy**. Stavba je v tuto chvíli již plně „pod střechou“ a intenzivně se pracuje na technologiích, které budou součástí budovy – kabelizace datových a elektrických rozvodů, instalace topení, vody, odpadů. Součástí tohoto traktu bude rovněž pokročilá vzduchotechnika s rekuperační a klimatizovanou jednotkou. I když už to bylo zmíněno několikrát, stále se objevují dotazy, zda tam bude kuchyně a jídelna. Právě tato chybějící zařízení byla tím prvním impulzem ke stavbě dalšího křídla. A nejen to. Své místo tu budou mít rovněž odborné učebny fyziky, chemie

i biologie. A ještě tu budou prostory pro školní družinu a klub.

Počátkem léta jste jistě zaznamenali rozsáhlou **kabelizaci elektrické sítě** právě v okolí školy, která navazovala na novou

stavbu trafostanice u parkoviště vedle školy. Obě akce byly sice v režii firmy EG.D s.r.o., ovšem město na ně v součinnosti navazo-

valo s instalací nového veřejného osvětlení ve stejných trasách.

A aby toho nebylo málo, museli jsme velmi operativně řešit **generální opravu kanalizace na ulici Školní**. Zde si neodpus-

tím poznámku, že firma, která stavbu prováděla se během oprav nestačila divit. Původní budování kanalizace probíhalo v sedmdesátých letech a podle slov stavbyvedoucího to byla „pěkná divočina“. Přes různé technické komplikace byla stavba dokončena ještě dřív, než bylo plánováno. Ovšem na finální úpravu povrchu silnice v ulici Školní si budeme muset všichni počkat do doby, až bude hotová přístavba jídelny základní školy. Nejprve bude třeba zřídit sjezd pro zásobování,

poté bude nutné upravit stávající chodník a až nakonec můžeme položit finální vrstvu asfaltu v celé ulici Školní. Odhaduji to na počátek jara příštího roku. Z výše uvede-

ných důvodů žádám všechny o trpělivost a děkuji, že musejí snášet to určité nepohodlí.

Během prázdnin se podařilo ještě provést **výměnu starých oken** na části staré budovy školy, což by mělo vést i k úsporám na energiích.

Jak jste již určitě zaznamenali, v červnu započala výstavba nové víceúčelové budovy **Infocentra** v rohu náměstí. Stavba probíhá dle harmonogramu. V současné době jsou dokončeny základy, zemní sítě i stavba sklepní části. V té bude mimo jiné umístěna technologie pro provoz budoucího vodního prvku na ploše náměstí. Jen dodám, že infocentrum bude sloužit především jako zázemí pro turisty a návštěvníky města. Kromě informací o turistických cílech a zajímavostech si zde budou moci zakoupit místní regionální výrobky, podobně jako na jarmarku, případně získat kontakty na místní výrobce či dodavatele. Počítá se i s nabíječkou pro mobily i elektrická kola, drobné občerstvení i WC.

V případě stavební akce na modernizaci náměstí aktuálně probíhá vyhlášení veřejné soutěže na zhotovitele stavby. Pokud vše dopadne dobře, mělo by se začít „po hodinách“, jak je u nás zvykem.

Často dostávám dotazy ohledně budování sítě optického internetu. Jak už bylo zmíněno, v otázce budování této nové sítě město Lanžhot pouze poskytuje součinnost společnosti CETIN, která v rámci své modernizace již stávající metalické sítě bude pokládat i optické kabely. Město Lanžhot tedy není investorem, neboť vzhledem k rozsahu i technické náročnosti by to tvořilo velkou zátěž pro rozpočet města.

CETIN jako silný partner spravuje největší telekomunikační síť v Česku. Město

Lanžhot má již z 80 % zasítováno metalickou komunikační sítí. Má záměr ji „pouze“ zmodernizovat! Hlavní přívod optického kabelu do města mají již zajištěni! CETIN není poskytovatelem internetu, tzn. dle smluvních podmínek jednotlivých dodavatelů nabízí nezávislost a svobodu volby poskytovatele internetových služeb (v současnosti více než 20 poskytovatelů). Bude se jednat o otevřenou regulovanou síť, tzn. všichni poskytovatelé internetu budou mít stejné podmínky. Žádná spoluúčast občanů! Zajistí neomezenou přenosovou kapacitu pro jednotlivé obyvatele dle svého poskytovatele internetu, např. Vodafone, O2 apod.

Společnost CETIN již dokonce obdržela dotaci na vybudování optického internetu v Lanžhotě. Ve stanovených podmínkách dotace se pak říká, že jsou povinni do 12 měsíců od vydání příslušného rozhodnutí zahájit stavební práce. Dle aktuální informace byla dokončena v nedávné době projektová dokumentace, která byla podána na stavební úřad v Břeclavi pro získání potřebných povolení ke stavbě.

CETIN by rád zahájil výkopové práce co nejdříve po obdržení územního povolení. Dále to bude probíhat etapově, dle podmínek speciální dotace. Stavba bude probíhat v období 2025 – 2027. Do r. 2030 musí být pokryto 100 %.

Jak je všeobecně známo, na základě nařízení vlády o vyhlášení **CHKO Soutok** od 1. července 2025 to vešlo v platnost. Pomineme-li důvody vyhlášení a rovněž tak dramatické peripetie během příprav, v současné době je třeba tento fakt přijmout.

Město je především vázáno zákonnou povinností dobré správy svého území a na

něm zajišťování potřeb občanů. A ačkoliv nikdo není proti ochraně přírody, vzhledem k tomu, že téměř 80 procent našeho katastru spadá do CHKO, naší snahou je, aby dopady vyhlášení chráněného území byly pro život jeho obyvatel zároveň co nej-příjemnější.

Z těchto důvodů město podalo nejprve námitky k některým bodům návrhu vyhlášení. Bohužel však nedošlo k jejich řádnému vypořádání a k dostatečné argumentaci. Proto město podalo rozklad, a nakonec i správní žalobu. Na soudní vypořádání ovšem stále čekáme.

V duchu dobré správy se snažíme spolupracovat i s nově vzniklou Správou CHKO Soutok, která oproti původním slibům sídlí v Břeclavi. Společným tématem je mimo jiné například i navržení a vytvoření integrovaného systému prevence komářích kalamit v CHKO Soutok. Jisté je, že si budeme muset zvyknout na spoustu nových věcí, mimo jiné třeba i na nápor nových návštěvníků.

Velkou komplikací, která zasáhla do života našich obyvatel, je **uzavření silničního mostu na Slovensko** z důvodu jeho havarijního stavu. Už od nečekaného náhlého počátku se snažíme apelovat na co nejrychlejší řešení této tristní situace. Bohužel, u všech možných variant musíme počítat, že to bude v horizontu několika let. Stavební řízení by bylo třeba i v případě, že by byla vybudována i prozatímní lávka pro cyklisty a pěší. Úspěchem je dosažení úpravy objízdné trasy pro osobní automobily přes dálniční most bez poplatku.

Dalším tématem posledních dní je **vyhlášení konkursu na ředitele základní školy**. Již od roku 2012 a následně i po roce 2018 se změnou školského zákona má zřizovatel

možnost vyhlásit před koncem šestiletého funkčního období konkurs na tuto funkci. Rada města Lanžhot se přiklonila k praxi mnoha jiných měst a vyhlásila dle zákona konkurs po šestiletém cyklu již podruhé. A právě v letošním roce shodou okolností končí šestileté periodické funkční období i nynější ředitelce ZŠ. Osobně bych chtěl poděkovat paní ředitelce Mgr. Evě Klvaňové za dosavadní výbornou spolupráci a obětavý přístup. Zároveň bych jí chtěl popřát hodně sil, pokud se rozhodne pokračovat a opětovně se konkursního řízení zúčastní.

Je potěšující, že stále více lidí využívá internet a objevuje různé **sociální sítě**. U mladé generace je to již samozřejmé, ovšem pozornost k sociálním sítím směřuje stále více seniorů. To je sice chvályhodné, ovšem na druhou stranu je třeba apelovat na obezřetnost a zdravé kritické myšlení. Stále častěji se totiž setkávám s tím, že šíří mnohdy i nepravdivé, ale o to více „zaručené“ informace. „To je určitě pravda, vždyť to psali na internetu!“ A je to! Říkám to proto, že se kolikrát nestačím divit, co jsem všechno prý řekl nebo udělal. Proto říkám, že je třeba si informace ověřovat z více zdrojů a nebát se zeptat. A klidně i starosty.

Jelikož nás čekají parlamentní **volby**, je třeba to brát velmi zodpovědně a jít volit. Někdy je těžké vybrat si, koho volit. Při nadcházejících volbách to více než o výběru osobností bude o tom, vybrat si, kterým směrem budeme chtít, aby naše republika směřovala. Přeji si, abychom zvolili správně.

Ať se daří!

Váš starosta

Mgr. Ladislav Straka

Výpis z usnesení ze 15. zasedání Zastupitelstva města Lanžhot

Z/15/25/1 Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje program jednání.

Z/15/25/2 Zastupitelstvo města Lanžhot určuje ověřovateli zápisu Ing. Josefa Haluzu a pana Dušana Radoně a zapisovatelku paní Annu Moučkovou.

Z/15/25/3 Zastupitelstvo města Lanžhot bere na vědomí plnění rozpočtu města Lanžhot k 30. 4. 2025.

Z/15/25/4 Zastupitelstvo města Lanžhot

a) schvaluje účetní závěrku města Lanžhot za rok 2024;

b) rozhodlo poměrem hlasů 16:5, že schvalovaná účetní závěrka poskytuje v rozsahu skutečností posuzovaných podle § 4 vyhlášky č. 220/2013 Sb., o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek, věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví, finanční situace města Lanžhot a účetní závěrky k rozvahovému dni 31. 12. 2024.

Z/15/25/5 Zastupitelstvo města Lanžhot

a) bere na vědomí zprávu nezávislého auditora o výsledku přezkoumání hospodaření města za rok 2024;

b) vyslovuje souhlas s celoročním hospodařením města Lanžhot za rok 2024, a to bez výhrad;

c) schvaluje Závěrečný účet města Lanžhot za rok 2024.

Z/15/25/6 Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje rozpočtové opatření č. 3/2025.

Z/15/25/7 Zastupitelstvo města Lanžhot

a) schvaluje koupí pozemku parc. č. 1609/299 o výměře 5 m² druh pozemku - ostatní plocha, způsob využití - manipulační plocha, vytvořeného z pozemku parc. č. 1609/204 dle GP č. 2467-12 vyhotoveného Ing. Jan Sůkal, Za kasárnami 3393/10, 690 02 Břeclav, ze dne 11. 3. 2024, zapsaného v katastru nemovitostí Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav na LV 2636 pro k. ú. Lanžhot, od vlastníka SD Pomoraví, s.r.o., Nová 550, 691 51 Lanžhot, IČO 49973941, za cenu ve výši v místě a čase obvyklé celkem 2.000 Kč,

b) ukládá starostovi města Lanžhot jménem města uzavřít smlouvu podle bodu a) tohoto usnesení a tuto smlouvu podat příslušnému katastrálnímu úřadu spolu s návrhem na vklad vlastnického práva podle této smlouvy do katastru nemovitostí.

Společenská kronika

Martina Srholcová,
matrikářka

Narozené děti

Amálie Šenková
Alexandr Josef Turányi
Veronika Ciprysová
Oliver Folber
Lilly Hřebačková
Lukáš Drozd
Rozálie Šuhajová
Valerie Šuhajová
Adriana Kavánová
Vivien Křivánková
Adéla Valášková
Minh Vu Nguyen

Úmrtí

Anna Uhrová	91 let
Anna Straková	87 let
Josef Ševčovič	67 let
Jiří Bartoš	69 let
Anna Uhlířová	96 let
Lubomír Vystrčil	81 let
Lukáš Uher	50 let
Jan Černý	72 let

Občany dožívající se významných životních výročí již nebudeme z důvodu přísněné ochrany osobních údajů uvádět. Pokud chcete, aby bylo zveřejněno jméno jubilanta, přineste, prosím, písemný souhlas na Městský úřad Lanžhot před uzávěrkou zpravodaje.

Za pochopení děkuji.

Kulturní akce

7. 9.	Blešák
10. 9.	Hody ve školce
12. 9.	Předhodové zpívání
13. 9.–16. 9.	Hody
20. 9.–21. 9.	Hodky
5. 10.	Divadlo Járy Cimrmana
13. 11.	talkshow Zbigniewa Czendlika a Martiny Viktorie Kopecké – V RYTMU TANCE
22. 11.	Kateřinská zábava
29. 11.	Vánoční jarmark
7. 12.	Vánoční koncert Terezy Zonygové s Fashion Strings
26. 12.	Štěpánská zábava

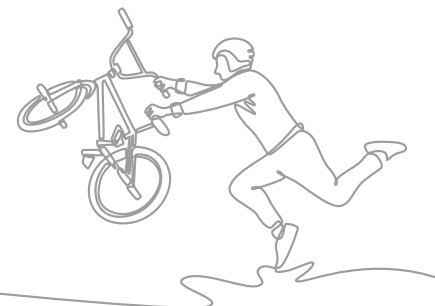
Otevření pumptrackové dráhy

redakce

Ve středu 6. srpna 2025 ožilo město Lanžhot sportem, adrenalinem a dobrou náladou. V zadní části areálu Sokolské se slavnostně otevřela zbrusu nová pumptracková dráha, která bude sloužit cyklistům, skateboardistům i jezdcům na koloběžkách všech věkových kategorií.

Akci uspořádalo město Lanžhot, a na programu byla nejen slavnostní přestřižení pásky, ale také atraktivní ukázková show profesionálů ze společnosti Velosolutions, která stojí i za výstavbou samotné dráhy. Návštěvníci mohli obdivovat dechberoucí triky a ukázky jízdy, které ocenili hlasitým potleskem.

Pumptracková dráha je dalším krokem ve snaze města o podporu aktivního trávení volného času. Dráha bude veřejnosti volně přístupná a věříme, že se stane ob-

líbeným místem pro trénink, zábavu i setkávání sportovních nadšenců.

Aby byla jízda bezpečná a příjemná pro všechny, prosíme návštěvníky, aby při jejím užívání dodržovali provozní řád dráhy.

Děkujeme všem, kteří se na realizaci podíleli, i těm, kteří přišli tuto událost společně oslavit.

foto Kateřina Paulíková

Den dětí ve znamení her, zábavy a osvěžení od hasičů

redakce

V neděli 22. června se fotbalové hřiště Na Šlajsi proměnilo v centrum dětské radosti a soutěžení. Oslavit Den dětí sem odpoledne přišlo přibližně 200 dětí v doprovodu svých rodičů.

Na malé účastníky čekalo 20 soutěžních stanovišť, kde si mohli prověřit své dovednosti a zručnost.

Chytání rybiček, střelba ze vzduchovky, skákání v pytli, shazování plechovek nebo chůze na chůdách – to vše a mnohem víc přineslo dětem spoustu zábavy.

Velký zájem vzbudila i jízda na koni a projíždky koňským povozem, které si mnozí užili společně s rodiči. Oblíbeným

Foto Kateřina Paulíková

místem se staly také skákací hrady, kde děti mohly vybit přebytečnou energii.

Zlatým hřebem odpoledne se stalo vystoupení místních hasičů, kteří pro děti připravili oblíbenou pěnovou show a vodní mlhu. V horkém letním počasí šlo o vítané osvěžení a zároveň radostnou tečku za povedeným dnem.

Město Lanžhot děkuje všem organizátorům, dobrovolníkům a spolkům, kteří věnovali svůj čas a přispěli k hladkému průběhu celé akce. Dětský den Na Šlajsi byl i letos plný smíchu, pohybu a společných zážitků, na které se bude ještě dlouho vzpomínat.

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE LANŽHOT

Cyril a Metoděj – jejich význam pro dnešní dobu

Mons. Gejza Veselý

5. července jsme si, tak jako každoročně, připomínali historickou událost, příchod byzantské mise na Moravu. I dnes je třeba obnovit si povědomí nábožensko-kulturních hodnot a jejich význam pro dnešní dobu. V relativně krátké době první fáze jejich působení (863-867) vykonali bratři se svými spolupracovníky nadlidské dílo.

Za nejvýznamnější kulturní čin se pokládá uzákonění prvního slovanského spisovného jazyka – staroslověnštiny. Do staroslověnštiny byly postupně přeloženy čtyři evangelia, Skutky apoštolů a nejpotřebnější texty ke slavení liturgie (mše sv.). Na žádost knížete Rostislava sestavili bratři, podle řeckého zákoníku, první právní sbírku „Zákon sudnyj ljudem“.

Bratři zřídili na Moravě také, podle vzoru školy cařihradské, první vyšší školu. Tam bylo vzdělávání organizováno ještě podle starého antického systému dvou skupin, a to trivium a kvadrivium. Konstantin tam nechal učit i jiné nauky jako hudbu a gramatiku. V této škole se připravovali také kandidáti na kněžství.

Tato první slovanská škola se stala kořenkou velkomoravské literární školy. Zásluhou slovanských bratří se zařadila sta-

roslovenština mezi tehdejší nejvyspělejší jazyky, řečtinu a latinu.

Proč si připomínáme smysl cyrilometodějské mise, je možné shrnout do několika bodů:

- Především je to kontinuita obsahu víry, kterou Cyril a Metoděj hlásali v řeči srozumitelné našim předkům. Toto jejich dílo je u slovanských národů dodnes stále živé, i přestože v minulosti na některých místech docházelo ke snahám jejich význam umenšovat, či dokonce potlačovat.

- Cyril a Metoděj se nezasloužili jenom o zavedení liturgie v řeči lidu, nýbrž byli i dědici kultury starého Řecka, která pokračovala v byzantské říši. Tento jejich počín bychom v dnešní době mohli označovat jako „inkulturaci“.

- Soluňské bratry bychom proto mohli dnes označit jako předchůdce ekumenismu, jelikož vytvořili most mezi východní tradicí s centrem v Cařihradě odkud pocházeli a západní římskou tradicí, kterou plně uznávali.

- Důležitým prvkem, který dal soluňským bratrům křídla, byla jejich modlitba. První slova, kterými se obraceli k lidu, byla právě modlitba. Modlitbou začínali svou každodenní činnost, mod-

litba je provázela po celý den a tou také i končili. Modlitba, podle jejich vzoru, se stala pro naši dobu dědictvím. V modlitbě člověk vyjadřuje ty nehlubší pocity, radosti i úzkosti a naděje. Je to pro nás jediná chvíle, kdy můžeme být k sobě pravdiví a upřímní. Kdyby nám v tom bránila neznalost jazyka, bylo by naše myšlení o nejdůležitějších věcech života v nebezpečí, že se naše odříkávání modliteb stane povrchní a strojené. Latinskému křesťanství bylo možné se naučit, ale nebylo možné je přijat srdcem. Proto byla modlitba tak důležitá pro život začínajících křesťanů.

To, co je pro nás ovšem jako nedostižný vzor v odkazu bratří, je jejich obětavost a sebezapření. Dokázali se přenést přes člověku vrozenou touhu po pohod-

lí a bezstarostném životě. Své činnosti podrobili opravdu všechno. Nic je nedokázalo zastavit před dosažením jejich snahy předat lidem „Slovo věčného života“.

A pak je zde také Metodějova slovanská bible. Ta dávala našemu národu zdravé sebevědomí a ujištění, že nežije na okraji světového dění, ale může se postavit vedle jiných vyspělých národů, protože dovede naslouchat Bohu přímo a neprostředkovaně.

Z lidského hlediska není možné zcela obsáhnout a zpřítomnit dědictví svatých soluňských apoštolů. Je však možné se nad nim zamýšlet a snažit se ho opravdově prožívat. Na jejich přímluvu ať stále trvá ona známá výzva z lidové písně „Dědictví otců zachovej nám, Pane“.

REGION PODLUŽÍ *Okénko regionu*

Verbíři Podluží

Marcela Jakubíčková

Dne 25. května 2025 se v sále Kulturního domu v Mikulčicích představili dětsí verbíři z Podluží.

Chlapci soutěžili ve třech kategoriích:

- I. kategorie do 9 let
- II. kategorie do 12 let
- III. kategorie do 15 let

Verbíři Podluží

Všichni chlapci od počátku roku 2025 navštěvovali pravidelně zkoušky a své nejlepší dovednosti tak mohli předvést nejen divákům, ale také odborné porotě, která poté vybrala toho nejlepšího tanečníka verbuňku z každé kategorie.

Celý program doprovázela Hrušecká cimbálová muzika. Soutěž obohatil svým programem také DFS Fěrtúšek ze Strážnice.

Děkujeme obci Mikulčice za poskytnutí prostor, občerstvení a za pomoc při organizaci, dále rodičům a všem divákům za podporu, a samozřejmě všem účinkujícím za jejich pilné výkony. Vítězům srdečně blahopřejeme a budeme se těšit na další shledání.

MATEŘSKÁ ŠKOLA LANŽHOT Okénko školky

tel.: +420 519 336 209 • www.mslanzhot.cz MŠ Lanžhot

Barevné týdny v červnu

Bc. Simona Blažejová

Červen jsme s dětmi přivítali v duchu barev. Pedagogický sbor si na každý týden připravil program věnovaný jedné barvě. Cílem bylo dětem přiblížit nové prožitky, zážitky a zajímavé informace. Společně jsme tak prožili týdny v barvách červené, žluté, zelené a modré a užili si přitom spoustu zábavy.

Červený týden byl ve znamení dobrodružství i objevování. Děti ochutnaly různé druhy červeného ovoce, zahrály si pohádku O Červené Karkulce, vyra-

zily na červenou zmrzlinu a také absolvovaly den s hasiči. Během programu se dozvěděly, jak postupovat v krizových situacích, vyzkoušely si uhasit „plamen“ proudem vody a objevily, jak těžká je hasičská výstroj.

Žlutý týden byl věnován slunci, včelám a žlutým rostlinám. Děti navštívily místního včelaře, kde mohly nahlédnout do úlu, sledovat stáčení medu a samozřejmě ho také ochutnat. Návštěva měla u dětí

velký úspěch a o včelách si povídaly ještě dlouho poté.

Zelený týden nás přivedl zpět k přírodě. Děti se staraly o záhony na zahradě, vyrážely na procházky a poznávaly rostliny i zvířata. Ve spolupráci s lesníky zažily do-

poledne plné pohybu, her a tvoření – například si vyráběly přírodní čelenky nebo nahlédly do loveckého zámku, kde lesníci mají své zázemí.

Modrý týden byl zaměřený na vodu. Děti si vyzkoušely pokus, jak lze obarvit květinu na modro, a dozvěděly se, jak důležitá voda je a co všechno v ní žije. Díky krásnému počasí jsme si mohli na

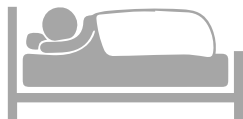
zahradě užít také vodní hry a osvěžit se vodními prvky.

Na závěr bychom chtěli poděkovat všem, kteří se na červnovém programu podíleli. Díky vám mohly děti zažít tolik krásných chvil. Děkujeme!

Noc ve školce

Martina Kužmová

Noc ve školce se už stala naší školkovou tradicí. Je to způsob, jak se zábavně a zážitkově rozloučit s předškoláky, kteří v září zasednou do školních lavic.

Akci jsme zahájili v pátek odpoledne na hřišti u rybníka Kout. Zde jsme měli pro děti a rodiče připravený krátký program, kde děti plnily nejrůznější zkoušky, které prověřovaly, jestli jsou opravdu připraveny na vstup do velké školy. Děti si třeba s rodiči malovaly prstem na záda číslice a písmena a vzájemně hádaly, co to je, vyzkoušely si svoji hbitost ve skákání v kruhu či přes překážky. Společně jsme si zatancovali, opekli špekáčky, a nakonec si prošli stezku s úkoly od rybníka až ke školce.

Ve školce se rodiče s dětmi rozloučili a začalo opravdové dobrodružství. Pro mnoho dětí to byla první noc bez rodičů mimo domov, což je opravdová výzva. Děti si natěšeně nachystaly svoje pelíš-

ky na spaní v blízkosti svých kamarádů, pocit bezpečí je totiž to nejdůležitější. A ta nejtěžší a zároveň nejdobrodružnější zkouška se blížila – stezka odvahy po noční školce. Většina dětí se na stezku těšila, někteří měli trochu obavy, a tak raději vyzkoušeli první okruh se svým kamarádem. A když zjistili, že to nic není, tak si trasu zopakovali ještě jednou a tentokrát úplně sami. Po stezce jsme si přečetli pohádku na spaní a děti spaly klidně celou noc.

Ráno jsme snídali i výborné buchty od maminek (za které moc děkujeme) a na rozloučenou děti dostaly malý dáreček s pamětním listem jako památku na toto malé dobrodružství.

Přejeme všem předškolákům, a teď už vlastně školákům, aby se jim ve škole líbilo a dařilo, a aby i škola pro ně byla krásným dobrodružstvím, na které budou pěkně vzpomínat.

Rozloučení s předškoláky

Alena Osičková

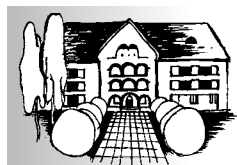

Jak už to v naší školce bývá, červen je doba, kdy se loučíme s našimi předškoláky. Pasování předškoláků je rituál, kterým se předškoláci loučí s léty strávenými ve školce a chystají se na vstup do první třídy. Letošní „Pasování předškoláků“ proběhlo 24. 6. 2025 v námořnické duchu, kdy se děti na malou chvilku proměnily v námořníky. Celým programem nás provedlo Divadlo pro děti „Netratrdlo“, při kterém si děti zatancovaly, zacvičily, třídily barvy a schovávaly se před žralokem.

V tematickém duchu se neslo i pasování, při kterém bylo lodním pádlem pasováno 35 dětí, potom dostaly šerpu a knížku s věnováním. Závěrem rozloučení byla píseň, kterou děti zaspívaly. Poté nastala zábava v podobě diskotéky s bublinkami. Budoucím školákům přejeme mnoho úspěchů ve škole a aby na školku vzpomínali s láskou a radostí.

**MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA
LANŽHOT**
Okénko školy
tel.: 519 336 207
www.zslanzhot.cz

f Masarykova základní škola Lanžhot

f Knihovnička MZŠ Lanžhot

f Klubko News

Ukončení školního roku

Eva Klvaňová

Vydání třetího čísla zpravodaje Lanžhot je pro nás, kdo patříme ke školou povinným, vždy přelomové. Jednak hodnotíme červnový závěr školního roku, zároveň v době uzávěrky zpravodaje probíhá jí prázdniny a dalo by se říct: je školní okurková sezona. Ale především startuje školní rok nový. Ten nyní s letopočty 2025/2026 bude plný změn.

Kam se letos vydali učitelé se svými žáky na školní výlety se dozvíte v samostatném článku. O tom, jak dopadlo hodnocení vzdělávání a chování žáků, se rozhodlo na poslední pedagogické radě a souhrnné vý-

ře čekají na středních školách a učilištích výzvy nové. Jak dopadly přijímačky letos? Jaké studijní a učební obory budou deváťáci od září studovat?

V přijímacím řízení na střední školy byli přijati všichni žáci 9. ročníku.

Třída	Celkem žáků	Gymnázium	SOŠ (4 leté)	SOU (3 leté)	Přijatých	Nepřijatých
9.A	21	2	14	5	21	0
9.B	18	2	11	5	18	0

sledky jsou zveřejněny ve výroční zprávě školy. Nejlépe to ví ovšem rodiče, kterým jejich děti předložily závěrečné vysvědčení.

Nejvíce vždy očekáváme výsledky přijímacího řízení žáků 9. ročníku, kterým končí povinná školní docházka a na kte-

Do učebních oborů nastoupí 10 žáků, tj. 25,64 %. Zbývajících 29 žáků, což je 74,36 %, bude pokračovat ve studiu v maturitních oborech. Na víceleté gymnázium se hlásili čtyři žáci 5. ročníku, odchází jeden žák.

Studijní/učební obor	Počet žáků
Gymnázium	4
Technické lyceum	3
Ekonomické lyceum	3
Pedagogické lyceum	1
Předškolní a mimoškolní pedagogika	1
Informační technologie	2
Stavebnictví	1
Strojírenství	1
Obchodní akademie	3
Ekonomika dopravy	4
Ekonomika a podnikání	1
Praktická sestra	1
Cestovní ruch	1
Agropodnikání	1
Mechanik strojů a zařízení	1
Mechanik seřizovač	1
Mechanik opravář motorových vozidel	1
Elektromechanik pro zařízení a přístroje	1
Opravář zemědělských strojů	1
Elektrikář – silnoproud	2
Truhlář	1
Kadeřnice	3
Cukrář	1

	9.AB	9.A	9.B
1. kolo přijímacího řízení Priorita č. 1	29	16	13
Priorita č. 1	3	1	2
Priorita č. 1	5	2	3
2. kolo přijímacího řízení	2	2	0

Moje účast v celostátním kole Dějepisné olympiády

Adam Volf, žák 9. A

foto archiv ZŠ

Ve dnech 9. a 10. června 2025 jsem měl možnost zúčastnit se celostátního kola Dějepisné olympiády. Letošní, už 54. ročník, provázelo téma „Ve středu zájmu člověk aneb Péče o duši a tělo od osvícenství po španělskou chřipku (1740–1920)“, zaměřené na dějiny medicíny, hygieny a tělovýchovy. Soutěže se letos zúčastnilo okolo 25 000 soutěžících ze stovek škol po celé České republice. Ve všech kolech, od školního přes okresní a krajské až po celostátní, se psal test související s tématem letošního ročníku. Na rozdíl od nižších kol, kde soutěž spočívala pouze v testu s otázkami, však vyžadovalo celostátní kolo mno-

hem větší úsilí, zejména při přípravě písemné práce a její prezentaci.

Letošní téma písemné práce znělo: „Vědci, mecenáši, lékaři, učitelé a vizionáři, kteří působili v mém kraji.“ Práce měla obsahovat hlavní část věnovanou bádání o vybrané osobnosti nebo instituci s citacemi použitých zdrojů, dále rozbor a kritiku těchto zdrojů a také fiktivní rozhovor s osobností nebo reportáž z instituce, kde vybraná osobnost působila.

Já jsem si pro svou práci vybral brněnského augustiniánského mnicha a přírodovědce Gregora Johanna Mendela. Svoji práci jsem prezentoval přímo na Filozofické fakultě Univerzity v Hradci Králové před odbornou porotou. Ta hodnotila jak obsah práce, tak samotný přednes. Tato prezentace však probíhala až druhý den soutěže. První den byl věnován písemnému testu, který jako v předchozích kolech soutěže neproěřoval jen znalost historických faktů, ale kladl důraz i na schopnost pracovat s historickými prameny.

Bezprostředně po testu si účastníci losovali pořadí, ve kterém budou své práce prezentovat. Vylosoval jsem si místo v poslední, čtvrté části, tedy na druhý den, jak už bylo zmíněno. Po skončení všech prezentací následoval dobrovolný doprovodný program – exkurze do zahrady léčivých rostlin farmaceutické fakulty královéhradecké univerzity.

Vyhlašování výsledků začalo poslední den soutěže po patnácté hodině. Byl jsem pozván na pódium mezi prvními, avšak ve vzestupném pořadí. Možnost umístit se výše mi nakonec unikla, ale stal jsem se úspěšným řešitelem a odnesl si velmi cennou zkušenost s psaním odborné práce a její prezentací.

Poděkování

Eva Klvaňová

Ráda bych srdečně poblahopřala Adamu Volfovi k tomuto významnému úspěchu a k reprezentaci naší školy na celostátní úrovni, ale také chci poděkovat učiteli Mgr. Jakubu Šumberovi, který s neúnavným nasazením a odborným vedením

Adama připravil. Díky jeho trpělivosti, pečlivé přípravě a nadšení pro historii se Adam dokázal nejenom zorientovat v náročném tématu, ale také získat vzhledem do historických souvislostí.

Oba si zaslouží velké uznání.

Závěr školního roku na cestách – od ZOO přes hory až po hlavní město

Nikola Šedivá

Závěr školního roku patří na Masarykově základní škole Lanžhot tradičně školním výletům, které jsou pro žáky odměnou za celoroční práci a příležitostí poznat nová místa i užít si spoustu společných zážitků. Letos se všechny třídy vydaly na zajímavé cesty – ať už na jeden den, nebo na několik dní – a rozhodně bylo co objevovat.

Prvnáčníci si na svůj výlet vybrali ZOO Hodonín. Čekal je krásný den plný zvířat i zajímavý program „Zvíře není hračka“, kde se dozvěděli, co obnáší péče o domácí mazlíčky. Největším zážitkem bylo setkání s hroznýšem a agamou. Děti si prohlédly lvíčata, nakoupily suvenýry a domů se vrátily plné nadšení i nových poznatků.

Druháci zamířili do jedinečné KOVO-ZOO ve Starém Městě u Uherského Hradiště. Obdivovali zvířata vyrobená z kovového odpadu a zjistili, že i odpad může dostat nový život. Vlákem projeli celý areál, navštívili kovářskou dílnu a prohlédli si terárium s hady a ještěry.

Třetáci a čtvrtáci vyrazili společně na školu v přírodě do Strážnice. Čtyři dny plné her, výletů a dobrodružství si užili v kempu, odkud podnikali cesty do okolí. Nechyběla návštěva Skanzenu Strážnice s bohatým programem ani výlet do ZOO Hodonín. Krátce po návratu ze školy v přírodě se čtvrté ročníky vydaly také do Moravského krasu. Prohlédly si vyhlídku na propast Macocha, prošly se po Dolním můstku k Punkevním jeskyním a obdivovaly krásu krá-

n í k ů .
Ačkoliv se letos kvůli nízké hladině vody nemohly svézt na podzemní říčce Punkvě, zážitek si vynahrady jízdou lanovkou zpět k chatě Macocha.

Pátáci strávili tři dny v rekreačním středisku Baldovec. Čekala je dobrodružství na horolezecké věži, v lanovém centru i na lukostřelbě. Vyzkoušeli si jízdu 140 metrů dlouhou lanovkou, večery patřily diskotékám a odpoledne týmovým hrám. Před odjezdem ještě navštívili lesní bar Na mýtině a osvěžili se u říčky Bílá voda.

Šestáci a sedmáci vyrazili na třídní turistický výlet do Jeseníků. První den navštívili Dolní Moravu se Stezkou v oblacích a visutým mostem Sky Bridge 721, dolů sjeli Mamuti bobovou dráhou. Druhý den vystoupali na Praděd, odtud přešli na Červenohorské sedlo a navečer si odpočinuli v termálním parku ve Velkých Losinách. Cestu zpět si zpestřili zastávkou v ZOO Olomouc, kde viděli mimo jiné žirafy, antilopy, opice i šelmy.

Třída 8. B vyrazila do Prahy jako první, už v polovině června. První den zhlédla divadelní představení Hana v Divadle na Vinohradech. Druhý den poznávala památky – Václavské náměstí, Staroměstské náměstí, Karlův most, Pražský hrad i Vyšehrad. Nechyběla ani návštěva Národního muzea, kde si žáci prohlédli rozsáhlé historické i přírodovědné expozice. Závěrečný den patřil Národnímu památníku na Vítkově.

Týden po 8. B zamířila do Prahy i 8. A. První den prozkoumala Pražský hrad, katedrálu sv. Víta a Zlatou uličku. Druhý den nechyběla procházka přes Karlův most, Petřín a Staroměstské náměstí. I tato třída navštívila Národní muzeum, které je zaujalo svou rozmanitou expozicí. Poslední den výletu patřil Vyšehradu a před návratem si žáci užili nákupy.

Všechny výlety se vydařily a žáci si odnesli nejen nové vědomosti, ale i spoustu zážitků, na které budou dlouho vzpomínat. Na závěr bychom rádi poděkovali všem rodičům za podporu a spolupráci při organizaci výletů – ať už za pomoc s přípravou, finanční podporu či povzbuzení dětí na cestu. Díky vám jsme mohli dopřát žákům pestrý a krásný závěr školního roku.

Malujeme pro radost: Kostelní věž ve čtyřech ročních obdobích

Marie Jirmanová

foto archiv ZŠ

Kostelní věž v Lanžhotě, která je jednou z nejvýraznějších dominant města, inspirovala žákyně 9. ročníku naší školy k vytvoření jedinečných obrazů, které nyní zdobí čekárnu před ordinací naší praktické lékařky, MUDr. Marie Špánikové. Autorkami těchto maleb jsou Anna Šestáková, Vendula Bábičková, Denisa Hrubá a Renata Kutsenko, které zachytily tento symbol města v různých obdobích roku.

Každý obraz zobrazuje kostelní věž v jiném ročním období, což přináší jedinečný pohled na tuto krásnou štíhlou stavbu. S příchodem jara, léta, podzimu a zimy se mění i atmosféra kolem věže, což bylo inspirací pro naše talentované žákyně. V současnosti jsou všechny obrazy vy-

staveny, přičemž na přiložené fotografii poslední malba ještě čeká na dokončení. Chybí na ní poslední prvek – hodiny na věži.

Takto si nyní nejenom z pohledu z náměstí, ale i prostřednictvím umění v čekárně, můžeme kostelní věž vychutnat z různých pohledů. Tato iniciativa našich žákýň nám připomíná krásu a význam tradičních staveb, které tvoří neodmyslitelnou součást našeho městského prostředí.

Před dvaceti lety odešel František Uher – Žanťá

Marie Petřlová

*Radost vstupuje do našeho života,
když máme co dělat,
co milovat a v co doufat.*

Joseph Addison

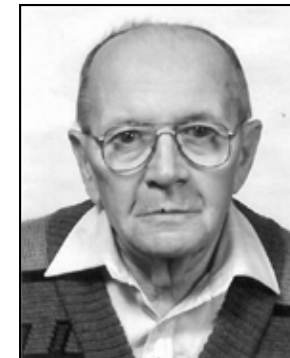
Úvodní citát charakterizuje osobnost Františka Uhra, který zemřel 25. 5. 2005. Jeho život naplňovala nejen práce v zaměstnání, kde začínal u Galusa s pozdějším názvem Transporta až po Otis, ale také záslužná činnost pro veřejnost. Zajímavými články obohacoval nejdříve Informační list MNV, posléze Lanžhotský zpravodaj i Nový život. Tento skromný, obětavý člověk byl vážený, protože nikdy nenapsal o tom, co neměl ověřeno. Podklady získával od příbuzných osob, o kterých psal, a historický materiál vyhledával v archivu v Mikulově. Vedle své rodiny miloval také rodný kraj. Zajímal se také o veškeré dění v obci a z místních událostí sestavil kalendárium podle dní v roce. Velmi zodpovědně psal také kroniku Transporty.

František se narodil 8. 8. 1926. Mládí prožíval v duchu skautských ideálů: láska k přírodě, kamarádství, odvaha a samostatnost. V roce 1947 byl na táboře na Slovensku v Bílých Karpatech také jedním z vedoucích. Od dubna 1945 až do 30. 8. 1946 pracoval jako úředník na MNV Lanžhot. Následně vystudoval nižší průmyslovou školu a po skončení ode-

šel na vojnu. Vojna ho bavila, vystudoval poddůstojnickou i aspirantskou školu.

Psal se rok 1950, který byl nejtragičtějším rokem našeho národa. Mezi jinými byli zatčeni tři Františkovi strýcové Jan a Antonín Žaloudkovi a František Tuček, což mělo za následek zničení kariéry mladého člověka. František se v září oženil a čekal ho nástup na vysněnou Vojenskou akademii v Hranicích. Jeho sen se rozplynul po měsíci, kdy mu bylo na velitelství sděleno, že nemůže být důstojníkem lidové armády, kdo má v rodině „zrádce“. Tak od 1. 1. 1951 nastupuje v Transportě jako vedoucí provozu. Protože celá rodina chodila do kostela, byl stále sledován příslušníky KSČ v obci. Překládali ho na méně důležitá místa s nižším platem. Nejdříve jako vedoucího OTK, v roce 1961 dělal předsedu ROH, kde prokázal velké organizační schopnosti. Potom se znovu vrací na OTK, ale již jen jako řadový pracovník, rok 1968 mu přinesl jmenování vedoucím obrany a ochrany závodu.

Velká krojová svatba dcery Miluše roku 1974 v lanžhotském kostele byla velkou troufalostí pro vedoucího pracovníka. Byl okamžitě odvolán ze všech funkcí

Překonával tak vleklou nemoc, práce na počítači byla pro něj odpočinkem. Pomáhala mu dcera Jitka, která se o tatínka pečlivě starala až do jeho odchodu. Bohužel už také není mezi námi. Podle jejích slov, když tatínek psal o občanech umučených v koncentračních táborech vzpomínal na milovaného učitele Antonína Hebroně. Byl mu po celý život vzorem vlastnictví

a morálních hodnot, podle kterých vychovával své děti. Pane Uhře, věříme, že vaše duše dlí nad hvězdami a kéž ji naše vzpomínka pohládí jak vůně květů z rajské zahrady.

A za vše, za vše dík. Za lásku, jaká byla, za život, jaký byl. (Donát Šajner)

Po sametové revoluci 1989 byl František Uher osloven, zda by se chtěl ujmout postu předsedy MNV po Ladislavu Novákovi. Poněvadž měl už 64 let a jeho zdraví bylo oslabeno, odmítl s tím, že bude zvolenému předsedovi pomáhat. Byl také členem trestní komise. Dělal předsedu u rybářů, měl mnoho zájmů, rád hrával v ochotnickém divadle. V roce 1955 prof. Holobrádek režíroval Popelku, v ní obsadil svého souseda do role krále. František Brantálík hrál prince a já Popelku. Jeho záliba v psaní o historii i současnosti ho provázela i v důchodu.

Vzpomínka na hody v Lanžhotě

Vladimír Ciprys

Na lanžhotských hodech jsou pro mě vždy nejpůsobivější průvody krojovaných šohajů, kteří v neděli a v pondělí brzy po obědě, za doprovodu dechovky, pochodují Lanžhotem pro stárka. Zpáteční průvod se stárkem k máji bývá větší a veselejší, protože šohaji i muzikanti se u stárka dostanou do té správné hodo-
vé nálady, a navíc se k průvodu přidávají i opozdílci,

kterí se nestihli včas dostavit na sraz chlapců k máji. Osobně jsem se několikrát průvodu aktivně zúčastnil a musím říci, že je to silný zážitek nejen pro četné přihlížející občany a hosty, ale i pro krojované chlapce v průvodu. Na přiložené fotografii (1), na které je první zleva i můj tatka, je zachycena krojovaná chasa z 30. let minulého století, pravděpodobně u některého tehdejšího stárka na dvoře. Tato krásná a působivá část hodů vrcholí pochodem šohajů kolem máje, verbuňkem stárků a hlavně hošijemi. Během hošijí se již scházejí k máji postupně i děvčata ve slavnostních rožkách, ale i mamičky a stařenky, aby obsadily co nejvýhodnější pozice kolem máje a aby se po hošijích mohla rozproudit naplněná hodo-
vová muzika.

V mém mládí se konaly tyto slavnostní pochody dva, a to jak chlapců od Vedrala (tzv. sokolská chasa), tak i z Hrubé hospody (tzv. orelská chasa), a to v počtu i 40–50 šohajů v každé hospodě. Ke krojované

chase se přidávali často i chlapci ve vojenských „mundúrech“, kteří měli to štěstí, že na hody dostali v kasárnách „opuštěk“. Vzpomínám si, že jsem jako děčko již kolem třetí odpoledne postával v humně a když jsem zaslechl řízný pochod dechovky, tak jsem alarmoval celý barák slovy „už idu“. Pokud byl stárek z našeho konce, tak se všichni přesunuli před dům, odkud byl výhled jak ke kostelu, tak i k Nové ulici. Jeden z prvních poválečných pochodů lanžhotských šohajů pro stárka po Komenského ulici zachycuje obrázek (2). Později, když začaly chodit k muzice i moje sestry, tak to byl budiček pro mamku a tetičky, ale i pro ostatní členy rodiny, že už je nejvyšší čas dokončit strojení do rožků a pomalu se připravit na odchod k máji. Nikdo nechtěl zmeškat hošije, které vždy byly na hodech, spolu s příjezdy přespolních chas, ať už na koňských povozech anebo v poslední době spíše na kolech, tou nejsledovanější epizodou.

(2) Pro stárka u našeho domu

Nejstarší obrázek lanžhotské chasy, včetně muzikantů, který jsem našel v našem albu, zobrazuje chasu někdy v 20. letech minulého století v hospodě u Hrdličků, pozdější hospodě u Vedrala (3). Překvapil mě především velký počet krojovaných šohajů, ale třeba i oblečení muzikantů.

Hodová atmosféra kolem kostela, jak ji již dnešní mladí neznají, měla zvláštní kouzlo zejména pro děti. Jejich hlavní zájem byl pochopitelně o kolotoče a jejich postupné příjezdy a stavení u kostela. Střelnice byly rozmístěny v řadě kolem kostela a před nimi, směrem k máji, stály kolotoče. Bylo až s podivem, kolik se jich tam vměstnalo. Vedle

housenky tam býval velký a malý řetízkač, koníčkový kolotoč pro nejmenší a nesměly chybět malé a velké houpačky. Mezi tím vším byly stánky s cukrovinkami a drobnými dárky a pohybovala se tam spousta dětí s rodiči, ale i šohaji, kteří zrovna netancovali a kteří přišli vystřelit růžičku pro tanečnici. To bylo atraktivní dříve, stejně jako i dnes. Do toho všeho kolotočáři nepřetržitě a hlasitě lákali hodaře k návštěvě svých atrakcí a vyhrávali své odrhovačky, které se dost nepříjemně mísily s hodovou dechovkou u máje. Hospoda také žila svým hodovým rytmem, nikdo ze stálých návštěvníků si nenechal ujít hodovou atmosféru, dokonce i kuželna, která stála na dvoře hospody naproti sálu, byla v plné permanenci. Podobné to bylo i před Hrubú hospodů, kde sice nerušily muziku tak silně kolotoče, ale zase blízko kolem máje vedla rušná silnice. Na hospodu u Vedrala si vždy vzpomenu, když se jdeme na břelavském hřbitově poklonit památce mé manželky a mjíme přitom i hrob manželů Vedralových. Připomínám svým potomkům, že pan Rajmund byl lanžhotský hospodský a že nejen já,

(3) Chasa v Lanžhotě u Hrdličků

ale i jejich prastareček, můj otec, jsme s touto hospodou propojeni četnými zážitky a vzpomínkami.

V článku bych chtěl zmínit ještě jednu důležitou hodovou událost a tou byla nedělní dopolední mše svatá. Už o půl osmé ráno se scházely v kostele mamičky a stařenky na „ranní“, aby byly zase co nejdříve doma a stihly nastrojít do rožků své dcery na hlavní „hrubú“, která začínala v deset hodin, a současně včas navařit, nebo spíš dodělat rozvařený slavnostní oběd. U nás to bývala většinou pečená husa a smažené řízky, výjimku měl tatka, který musel mít na hody k obědu vždy řízek s rajskou

(4) Děvčata jdou na hody do kostela

omáčkou a k tomu „knofle“. Zatímco k dopolední muzice se děvčata scházela postupně v průběhu hošíj, do kostela musela všechna přijít včas, aby stihla začátek bohoslužby. Komenského ulice je taková sběrná tepna pro celou jižní část Lanžhota, a tak malé skupinky děvčat, někdy i dopředu domluvených kamarádek, procházely s malými odstupy kolem staré školy, směrem ke kostelu. Když šly do kostela, k muzice nebo pochodovaly v průvodu ve slavnostním kroji, tak se říkalo, „ty sa nesú“ a když pod májů tancovaly, „ty sa natrásajú“. Na přiložené fotografii (4) z r. 1956 jsou zachyceny tři trojice děvčat za sebou (trojice proto, že více se jich na úzkou silnici nevešlo, aby nebránily provozu), jak se po Komenského ulici „nesú“ do kostela s modlitebními knížkami v rukách, zatímco při cestě k dopolední muzice každá držela v ruce vyšívaný kapesníček, který sloužil jako dekorace, ale hlavně jako ochrana dívčího kroje při tanci. V první trojici je zleva moje sestra Zdena, uprostřed L. Ciprysová a vpravo A. Šošková. Zajímavé je, že u muziky se chasa od Vedrala a z Hrubé hospody striktně oddělovala, v kostele to ale neplatilo,

(5) Lanžhotčanky na hoších, zač. 30. let minulého století

(6) Lanžhotská dívka v rožkách, začátek 30. let

děvčata stála společně v levé lodi a šohaji v pravé lodi, mužáci pozorovali dění ze schodů před kostelem. Někteří mužáci, kteří se po začátku mše nenatlačili za kostelní dveře, šli řešit hodové problémy do blízkých hospod.

Staré fotografie a vzpomínky nám umožňují srovnávat dnešní a dřívější hodové zvyklosti, proměnu dědiny, ale i „módní trendy“ v dívčích a chlapeckých krojích. Odborníci pochopitelně dokážou rozlišit řadu dalších detailů. Já jsem vyrůstal v rodině obchodníka s textilem a krojovými doplňky, a tak si vzpomínám, že náš malý obchůdek (u Modrů) byl plný mašlí, mašliček, krajek, knoflíčků, látek na sukně, šátků a vlnáků apod. Po krojích byla po dlouhém protektorátním pústu velká poptávka.

Lanžhotská chasa byla v 20. a zejména v 30. letech minulého století častým objektem zájmu fotografů, co souvisí s rozvojem fotografování a jeho větší dostupností.

Na obrázku (5) je vyfocena moje mamka F. Ciprysová – Uhrová (vpravo) s kamarádkou M. Uhrovou na hodech před Hrubú hospodú, začátkem 30. let. Rozdíl mezi módními trendy, zejména v délce sukní, ale i v některých jiných detailech, v 30., 60. letech a dneškem je patrný i pro laika. V této části textu bych rád přidal ještě jednu ateliérovou fotografii (6) mladé Lanžhotsčanky, mojí mamky, v rožkách. Jde o netradiční způsob zobrazení, z doby téměř před 100 lety. Lanžhotská chasa se stávala populární i mimo Lanžhot a objevovala se často i v různých reklamách pro dobové noviny, jak je např. vidět i na přiloženém obrázku (7).

Každý chlapec, který se rozhodl chodit k muzice ve „fijalkách“, musel projít obdobím začátečníka a později, tzv. „kaštánka“, nebo jak se někdy říkalo předlegrúta, který se teprve musel přiučovat chodu a po-

(7) Lanžhotská chasa v dobovém tisku

Ten národ, který má silnou a zdravou mládež a který má hlavně mladou mládež, ten se nemusí bát o svoji budoucnost. Naše mládež, a k tomu musí směřovat naše výchova, musí zůstat dlouhou mladou. To jest, udržeti si radostný názor na život, nebát se překážek, nebát se zápasů, ale stát vždy pevně na svých nohách.

(8) Kamarádi Laďa Ciprysa a Tonda Svačina

vinnostem v chase od starších a zkušenějších šohajů. K muzice jsme si se spolužáky poprvé „přičichli“ po ukončení povinné školní docházky, a to účasti na krojovém výletu. Do slavnostního kroje jsme se ale oblékli až po získání občanského průkazu, to již jako studenti středních škol, nebo učni na odborných učilištích. Na obrázku (8) jsou začínající šohaji, spolužáci Laďa Ciprys a Toňa Svačina, na lanžhotských hodech v druhé polovině 50. let.

Lanžhotské hody se pořádají na svátek Povýšení svatého Kříže, v období začínajícího babího léta a jen výjimečně si pamatuji na deštivé hody, nicméně i takové případy byly. Z nedávné historie si vzpomínám např. na prudkou bouři v r. 1997, která zastihla chlapce při stavění máje, když stárkoval můj synovec P. Uher anebo na r. 2015, kdy kvůli dešti později přišlo přespolní zatančení hodový verbuňk nikoliv u máje, ale v sále (obr. 9).

Hodová muzika větší končila až nad ránem a často, když se chlapci po třetí hodině ráno rozcházeli, tak ještě postáli na rožku u Konzumu a na rozloučenou si zazpívali nějakou táhlou písničku, často to byla např. „Raničko, ráno, kde si sa vzalo“ a pak se rozešli domů. Někteří se vydali po Havlíčkově ulici a jiní zkratkou směrem ke mlýnu,

přes Holiškových dvůr. Tzv. „Holiščák“ odděloval náměstí s hospodou a Súhrady. Paní Holišková nelibě nesla, když někdo přeběhl přes jejich dvůr, byť měla děravý plot, ale já a moje sestry jsme měli z dětství domluvenou výjimku, abychom k našim „starým“, v případě nutnosti, nemuseli obíhat půl Lanžhota. Neslyšel jsem nikdy žádné stížnosti na rušení nočního klidu, v mládí jsem tyto ranní hodové zpěvy, které se nesly celou dědinou, rád poslouchal. Na obrázku (10) jsou moji kamarádi z přelomu 50. a 60. let, se kterými jsem si někdy zanotoval i já, z období, kdy stárkoval můj

(9) Přespolní šohaji v r. 2015

(10) Lada Ciprys, Jan Ciprys,
Zdeněk Černý, Kleť Franta Kosek

bratránek F. Kosek. Zleva stojí V. Ciprys, J. Ciprys a Z. Černý, v podřepu F. Kosek.

Někdy bývaly součástí muziky i bitky, to, když se chlapci z různých důvodů, většinou šlo o děvčici, nedokázali rozumně domluvit a spor se přenesl od muziky před hospodu. Častým místem vyhrčeného řešení sporů byla i Havlíčkova ulice, za obecnou školou. Když jsem jednou, bylo to v 60. letech, vyprávěl mému strýci Modrovi, že se nad ránem za školou do

krve porvali dva šohaj, tak na to reagoval, že se celkem nic nestalo. Řekl mně, že když se za jeho mládí chlapci pobili, tak také tekla krev, a navíc do sebe kopali, hlavně do těch choulolistivých chlapských míst. Když to srovnám s dneškem, tak mám pocit, že se násilné řešení mezi-

(11) Přespolní z Podívína, hody 2015

lidských sporů stále opakuje.

Závěrem bych chtěl říci, že i když již 60 let žiji mimo Lanžhot a mnozí z mých kamarádů a spolužáků již nejsou mezi námi, rád se na hody vrátím, posedím u příbuzných a při sobotní cestě na hřbitov vždy alespoň pohledem zhodnotím, jak postupuje stavění máje. Jsem pyšný i na staršího vnuka Jakuba, který si v roce 2015, to ještě neměl ani dva roky, zaverboval

pod lanžhotskou májou jako přespolní, s chlapci z Podívína (11). Jsem rád, že mu jeho záliba ve verbuňku vydržela a současně k tomu přidal i housle. Kromě břeclavské „hudebky“ totiž hraje i v malé cimbalové muzičce ve Staré Břeclavi.

Sepsáno v červenci 2025. Fotografie jsou z našeho rodinného alba.

Lichtenštejnové na jižní Moravě

Antonín Svačina

Dne 25. 5. 2025 zamítl Nejvyšší soud v Brně odvolání Lichtenštejnů na vrácení svého původního majetku na Břeclavsku, kde pod jejich panství patřil do r. 1945 i Lanžhot. Lichtenštejnové se o tento majetek soudí neúspěšně již několik desetiletí, patřil jim majetek nejen na jižní Mo-

ravě, ale i na severu Moravy, v Čechách i Rakousku. Jediné, co jim bylo vráceno, je hrobka ve Vranově u Brna, kde jsou pohřbeni členové rodu. Je to jediná státní hrobka v Evropě, která se nachází na území cizího státu. O svůj

Kaple sv. Huberta z roku 1855,
archív A. Svačina

majetek přišli po roce 1945 na základě dekretu prezidenta Beneše za kolaboraci s Německem. Podle dokumentů se Lichtenštejnové přihlásili k Německu, když se v létě 1938 spojili s Henleinovou stranou

SPD. Ve smlouvě bylo uvedeno, že v Sudetech nebudou zaměstnávat na svém panství Čechy, vedení jejich podniků přejde do německých rukou a budou se orientovat jen na spolupráci s německými firmami.

Kde se tu vlastně Lichtenštejnové vzali? Legenda praví, že jeden

Kolonáda Reistna z roku 1823

z velmi dávných předků objevil zářící kámen a na základě tohoto rod velmi zbohatl a začal používat příjmení Lichtenštejn (v překladu zářící, svítící kámen). Rod se v Čechách objevil ve 14. století a patřil k nejbohatším šlechtickým rodům. Největšího bohatství dosáhli Lichtenštejnové za knížete Karla v r. 1621, kdy tento se stal v bitvě po Bílé hoře (1620) místodržícím v Čechách a jeho rozhodnutím bylo následně popraveno 27 českých pánů. Kníže Karel potom nezákonně získával jejich majetek při konfiskacích. V roce 1627 měl být Karel za tuto činnost souzen, ale předčasně zemřel. Samotné Lichtenštejnsko je malý státeček na hranicích Rakouska a Švýcarska, jeho maximální délka je 30 km a za půl hodiny je projeté. Hlavní město je Vaduz, na kopci nad městem je hrad, kde rod žije a hlavou rodu je kníže Hans Adam. Lichtenštejnsko patří k nejbohatším státům v Evropě (jeho kupní síla je 2x větší jak v Německu) díky tomu, že žije z provozu velkého množství bank a nízkých daní. Při procházce hlavní třídou ve Vaduzu je tam skoro víc bank jak obchodů. Na jižní Moravě patřil k lichtenštejnskému panství mimo jiné i zámek Břeclav v 15. a 17. století. Také zámek Mikulov, než ho kníže Kryštof Wolf Rozmařilý propil, a tak připadl v r. 1560 uherskému hraběti Ladislavu Kereczenyimu a od r. 1575 Ditrichštejnům. Dále i Lednice, která udržuje s Lichtenštejny čilé styky, podoba dnešního zámku je z r. 1858. Pro plavby k Janohradu byla koupena loď, které město Lednice dalo název Hans Adam a kníže prý byl velmi potěšen. Sídlním městem na jihu Moravy byly Valtice (1371–1945). Valtický zámek, jeho

dnešní podoba je z roku 1730, je jedna z nejvýznamnějších staveb raného baroka v Evropě, od r. 1995 je to národní kulturní památka. Lichtenštejnové z města i okolí po staletí vytvářeli ucelený krajinný komplex evropského významu. Za panování knížete Jana Josefa I. počátkem 19. století bylo v lednicko-valtickém areálu vybudováno 14 krásných památek, které v dnešní době navštěvuje až sto tisíc turistů za rok, a z toho značná část je kolařů. Těm vyhovuje rovinná krajina a při oblibě elektrokol není problém celý areál navštívit. Část z nich potom ještě navštěvuje soutok Moravy a Dyje s propojením na Lanžhot. Škoda, že neexistuje cyklostezka z Lanžhota do Břeclavi, bylo by to ku prospěchu Lanžhota co do návštěvnosti.

Takže zmíněných 14 památek:

- **Minaret** z r. 1802, nejstarší stavba tohoto druhu v mimoarabských státech, výška 60 m, 302 schodů
- **Lovecký zámek** 1806, empírová stavba poblíž Janohradu
- **Janohrad** 1807, romantický letohrádek, napodobující zříceninu středověkého hradu, sloužil jako myslivna v době honů. U vchodu byl vysazen strom – platan, jehož stáří je dnes už 218 roků
- **Nový dvůr** 1809, užitková stavba pro chov krav a koní
- **Lány** 1810, lovecký empírový zámek
- **Pohansko** 1811, empírový zámek
- **Rendez-vous** 1812, romantická stavba Dianina chrámu v podobě římského triumfálního oblouku
- **Rybniční zámek** 1817, empírová stavba, sídlo Akademie věd
- **Belveder** 1818, klasicistní zámek ve Valticích, sloužil pro chov bažantů
- **Apollonův chrám** 1819, romantická stavba
- **Kolonáda Reistna** 1823, vyhlídkový objekt, napodobenina Glorietu, který je na návrší nad zámkem Schönbrunn ve Vídni
- **Tři Grácie** 1825, sousoší vytesáno z jednoho kamene, představuje bohyni války Palas Athénu, bohyně krásy Afrodite a bohyni moudrosti Artemis, bohyně jsou v životní velikosti

- **Hraniční zámek** 1826, empírová stavba, středem zámku procházela hranice mezi markrabstvím moravským a arcivévodstvím rakouským. V dnešní době slouží zámek jako restaurace.
- **Svatý Hubert** 1855, pseudogotická kaple, sloužící jako shromaždiště lovců

Mimo tyto památky byl u Lednice vybudován Obelisk Facka z r. 1798, 23 m vysoký, byl postaven na památku uzavření mírové smlouvy v r. 1797 v italském Compo Formiu mezi Rakouskem a Francií. Ale pomluva praví, že tam kníže pán dostal od manželky facku, proto název Facka.

A ještě je v Lanžhotě lovecký zámek z r. 1890, kde kníže pobýval při lovech zvířet.

Tolik něco k rodu Lichtenštejnů a nalákání na případné kolové výjezdy.

Historie stavby kostela

Silvie Hrubá Markovičová

Farní kostel Lanžhot, fotografie z roku 2017

Z pamětního listu, sepsaného farářem a děkanem Dominikem Gottwaldem, jenž byl při přestavbě kostela dne 29. července roku 1892 vložen do bány, a při dubnových bojích roku 1945 nalezen ve zřícené věži a následně opsán, je notně zřejmé, že původní kostel se musel stejně jako celé město, během své historie několikrát vypořádat s velkou nepřízní osudu. Svědčí o tom také latinský nápis na vnější straně východní zdi svatostánku, který praví, že po zpusťování kostela tlupami Bočkajovými dne 5. května roku 1605 byl zde jmenován Štěpán Buczicz od roku 1612 prvním farářem. Po nájezdu buřičů byl kostel rozsáhle opravován i na počátku 18. století, dle záznamu z pamětního listu: „Roku 1716 přičiněním tehdejšího faráře Ondřeje Vaníčka byl kostel

klenutím opatřen a kůr přistavěn...“. Původ starobylého chrámu, jak se dále z tohoto listu dovídáme, však nebyl znám ani v době vzniku tohoto spisu: „Neb není možno udati od koho, neb kým a kdy byl vystavěn“. Úvahy o době vzniku starého kostela se však kladou do poloviny 16. století. Díky zachování velkého množství plánů se zakreslenými základy, však můžeme lépe identifikovat jeho podobu. Původní jednolodní chrám byl zaklenut pouze v presbytáři a loď kostela měla dřevěný trámový strop. Řehoř Tomáš Volný se domnívá, že chrám poukazyval na formy raně barokní doby. Byl zakončený pravouhlým kněžištěm a sakristií přiléhající k jeho východní zdi. Roku 1716, kdy byl Lanžhot stále pod správou města Rabensburg, došlo k přestavbě dřevěného stropu lodi, který byl poškozen požárem při nájezdu buřičů. Všechna stavební materiálu na stavbu stropu tvořeného ze dvou polí křížové klenby a nového hudebního kůru, byl na prosbu tehdejšího faráře Ondřeje Vaníčka darován knížetem Antonínem Floriánem z Liechtensteina. Do té doby kostel neměl varhany a kruchta označova-

ná příznačným názvem „sängerchor“ byla umístěná nad tehdejší sakristií. Kostel měl dva oltáře – hlavní byl zasvěcen Nanebevzetí Panny Marie a postranní Nejsvětějšímu tělu Ježíšovu. Hlavní loď s celkovou délkou asi 19,90 metrů byla oddělena dvěma pilíři a rozdělena tak na tři stejné velké části, přičemž třetí část tvořil nově přistavěný varhanní kůr, který byl nesen dvěma sloupky. Každá ze tří pomyslných částí měla jedno okno. Do kostela byly pořízeny lavičky a zakoupeny nové varhany, které stály 100 zlatých. Na financování se zčásti podílel patron kostela a zčásti zbožní farníci. Do roku 1780 se u tohoto starého kostela nacházel i hřbitov ohraničen zdí, která byla v tomto roce zbourána.

Na počátku 18. století se v této oblasti můžeme setkat se jménem císařského dvorního zednického mistra Antona Erharda Martinelliho, který působil jako poradce při liechtensteinských kostelních stavbách a při úpravách farních kostelů. Zdali byl však mezi nimi i ten lanžhotský kostel přesně doloženo nemáme, a tak o této možnosti můžeme jen spekulovat. Není však pochyb o tom, že kostel musel být opravován i v dalších dobách, které byly často poznamenány velkými požáry.

Rozhodnutí o přestavbě

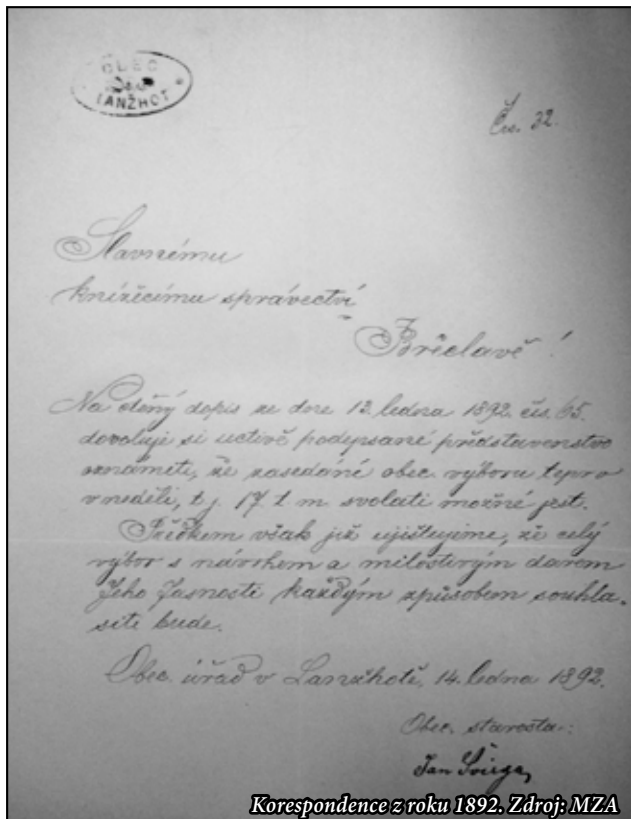
Výsledná podoba kostela, jak vypadá dnes, je záležitostí konce 19. století, kdy se na této myšlence prvopočátku podílel především tehdejší farář Pavel Příhoda. Pavel Příhoda se narodil roku 1770 a do funkce faráře v Lanžhotě přichází dne 20. října roku 1819. Od začátku svého působení zde usiloval o rozšíření kostela, jelikož starý kostel prostorově nedostačo-

val návštěvám věřících v rozrůstajícím se městečku. Pavel Příhoda spravoval také chudinský fond, ze kterého byli obdáváni nejméně občané, již vybrání obecním představenstvem. Pro nemoc odešel roku 1850 do důchodu a svůj život dožíval v nedaleké Břeclavi. Zemřel dne 29. května roku 1863 a byl za velké účasti pohřben na hřbitově v Lanžhotě. Ve své poslední vůli odkázal lanžhotské farnosti k rozšíření kostela 14000 zlatých, faře 12000 zlatých a 4000 zlatých chudinskému fondu. Tento kapitál byl vložen do státních dluhopisů – obligací u brněnské spořitelny. Později, kdy se tato částka rozrostla o úroky, tvořila největší podíl financování přestavby.

Ve snaze rozšíření kostela pokračoval i pozdější farář Dominik Gottwald, který v lanžhotské farnosti působil od listopadu roku 1875 do června roku 1904. V té době dle struktury obce zde žilo již 2700 obyvatel, kteří se hlásili k římskokatolickému náboženství. Potřebný souhlas knížete po opakované prosbě faráře Dominika Gottwalda a žádosti lanžhotských farníků získal Lanžhot po jmenování knížete Jana II. z Liechtensteina jeho čestným občanem dne 28. září roku 1890, čímž si zajistili jeho náklonnost: „Vysoký, spanilostný a velmi dobročinný patron zdejšího chrámu Páně a fary, Jeho Osvícenost panující kníže Jan z Liechtensteinů rozhodl, aby byl kostel rozšířen“. Tím došlo ke schválení rozšíření kostela a počátku hledání té ideální projektové varianty.

Úvahy o prvním projektu

Hledání té správné varianty z velkého množství plánových variant se potvrdilo v nalezených materiálech, které jsou do-

Korespondence z roku 1892. Zdroj: MZA

chovány, a nyní uloženy v MZA v Brně. Východiskem uvažování nad novou podobou kostela jsou i plány, které zrealizovány nebyly. Tyto odlišné plánové materiály než ty uskutečněné, nepochází zcela jistě z rukou pozdějšího architekta, který úpravu propracoval. Zůstává však tedy otázkou, kým a kdy byl projekt na přestavbu zhotoven, jelikož není ani datován, ani signován. Tyto dva nalezené plány byly ovšem podle dochované korespondence od tehdejšího faráře Dominika Gottwalda tou správnou variantou k jeho požadavkům na rozšíření kostela. Odpovídají totiž se svým popisem právě dopisu, ve kterém je zmíněno jeho

jasné přání, a to možnost naplnění chrámu v počtu 1100 „duší“. Plány, jež jsou opatřené nedokonalou češtinou nás tak mohou odkázat na okruh tohoto faráře, který usiloval o vybudování dostatečně velkého prostoru pro přibývající věřící v jeho tehdejší farnosti. Můžeme rovněž spekulovat, že plány mohl zhotovit i zednický mistr Ferdinand Rozsak, který na této stavbě působil.

Podoba kostela tak mohla být naprosto jiná. Architekt u první ze dvou těchto variant plánů na rozšíření kostela ponechal sakristii na původním místě starého kostela, presbytář protáhl směrem na východ a ukončil jej pětibokým závěrem se třemi okny. Neznámý architekt měl v plánu stavět

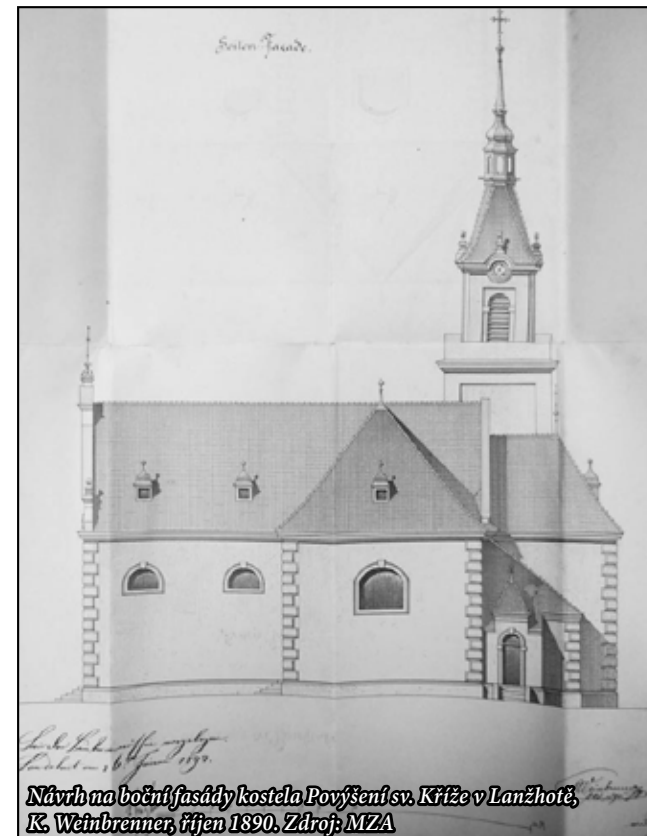
na základech původních pilířů, tudíž koncept a rozdělení stavby ponechal, a hlavní loď jen protáhl na západ o jednu stejně velkou část. V této poslední části zamýšlel hudební kruchtu, na kterou by se vcházelo pomocí točitého schodiště, umístěného v pravém rohu při vstupu do svatostánku. Všechny čtyři části hlavní lodi plánoval zaklenout valeně, stejně jako dvě příční lodi, které měly navazovat na harmonizační rozdělení hlavní lodi, a zabírat tak dvě první části směrem od presbytáře. Ve východní lodi je z nákresu zřejmé použití okna i za bočním oltářem. U tohoto návrhu by

nebyla zcela vhodná poloha hlavního oltáře, který je umístěn poměrně ve velké vzdálenosti od hlavní lodi, tudíž by se mohla pro navštěvující věřící lid jistá komunikace s posvátným jevit nelehce, pravděpodobně až nepřístupně.

V případě druhé varianty návrhu přestavby od tohoto projektanta by došlo k celkové změně a původní kostel by změnil svou podobu razantněji. Navrhovatel zde vůbec nestavěl na původních základech, a měl tak v úmyslu postavit zcela novou stavbu. Presbytář je oproti prvnímu návrhu uvažován značně rozšířený, zakončený pětibokým závěrem stejně jako u prvního návrhu, ale nyní již ve variantě

bez použití okna přímo za hlavním oltářem. Zajímavou úvahou je zde řešení vstupu na kazatelnu pouze ze sakristie, kterou ponechal na svém původním místě. Celý návrh však působí až téměř laickým způsobem, který není dostatečně propracován. Na tomto plánu jsou však důkladněji a zřetelněji zakresleny základy původního kostela. Může se tedy jednat o předstupeň architektonického plánu, jehož náplň popisují v prvním odstavci.

Proč nebylo rozšíření kostela uskutečněno podle jednoho z těchto plánů a kostel nedostal právě tuto podobu, zůstává zatím

Návrh na boční fasády kostela Povýšení sv. Kříže v Lanžhotě, K. Weinbrenner, říjen 1890. Zdroj: MZA

nezodpovězenou otázkou. U této varianty přestavby by se ale náklady zcela jistě zvednuly do výše, kterou by si město dovolit nemohlo. Schválení takových rozsáhlých plánů, spojeno s pokrytím vysokých nákladů na přestavbu by zřejmě ani knížetem nebylo provedeno.

Zatímco tyto plány nebyly přijaty, základem realizace se staly plány liechtensteinského dvorního architekta Karla Weinbrennera. Jeho varianty byly zcela jistě z finančních důvodů ke schválení knížetem přijatelnějšími, tudíž právě tato volba byla evidentní.

Plánové varianty Karla Weinbrennera

Jak je patrné ze zachovalých plánů, tak plány, které zpracoval Karl Weinbrenner se dají rozdělit do několika skupin a časově tak mírně odlišit. První varianta z roku 1890 se od mladších plánů liší zejména v užití počtu oken na bočních lodích, kdy se na plánu z října roku 1890 objevuje jedno velké půlkruhové okno uprostřed lodi a na mladších plánech a v následné finální realizaci je tato skutečnost řešena třemi protáhlými půlkruhově zakončenými okny vyplněnými barevnými vitrážemi. Také řešení v zadní části kostela se odlišuje, a to rozšířením o schodiště na zvonici a přibytím přístupového vchodu). Z propracovaných nákrešů celkového pohledu na fasádu vyplývá další variační úvaha o užití estetických prvků, které sakrální stavbu doplňují. Štít hlavní lodi tento architekt zamýšlel zřejmě v souvislosti s lidovou architekturou opatřit volutovým zdobným prvkem, jak vyplývá z návrhu, který byl zhotoven v říjnu roku 1890. Tento návrh byl předložen i komisi, a to dne 26. ledna roku 1892. Skutečnost se však o rok později změnila za užití čtvercového prvku, a právě tato varianta byla na stavbě posléze ztvárněna. Nic jiného než schválení knížetem posledních plánů, podle kterých se přestavba uskutečnila, nebránilo k jejímu zahájení.

Realizace přestavby

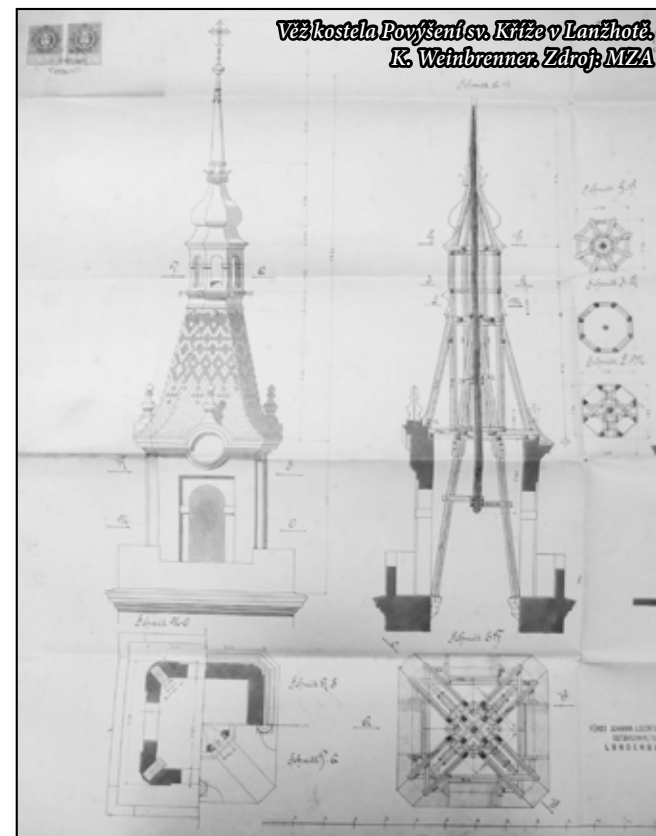
Na základě dopisu knížete z Liechtensteina odeslaného dne 12. ledna roku 1892 se tedy s konečnou jistotou rozhodlo o přestavbě. V dopise ze dne 29. ledna roku 1892 adresovanému kostelnímu konkurenčnímu výboru se ve stavebním povolení přestavby

podle schválených plánů uvádí několik podmínek. V těchto podmínkách se klade důraz zejména na tvrdost používaného stavebního materiálu, opatření pomocí železných spon v přístavbách, použití ohnivzdorné krytiny a hromosvodu, či povolená lhůta k provedení staveb do února roku 1893. Zároveň se v tomto dopise povoluje, aby k bohoslužbám po čas přestavby kostela byl užíván dům č. 154, který vlastní zdejší občan Pavel Ciprys. Výpomocný kostel byl zde upraven během měsíce února a března roku 1892 ve stodole.

Přestavba začala vyklízením kostela po velikonoční mši v úterý dne 19. dubna roku 1892 a skončila v červnu roku 1893. Dne 6. října roku 1893 „odbývaného komisionálního přehlédnutí stavby chrámu Páně v Lanžhotě“ bylo shledáno, že přestavba byla podle stavebního povolení a schválených nákrešů provedena, a je tak dáno povolení k jejímu užívání. Roku 1893 bylo sepsáno celé vyúčtování stavby k různým stavebním odvětvím a řemeslným pracím. Je nám však známo, že z pozůstalosti faráře Pavla Příhody bylo použito na přestavbu asi 40 316 zlatých a 26 krejcarů. Na tuto částku vzrostl původní vklad do spořitelny z roku 1863 o úroky. Lanžhotští radní přispěli částkou 7 500 zlatých a zbylou částku financí se uvolnil uhradit níže s tím, že kdyby přišlo na případné převýšení rozpočtu, uhradil by i to. Rozpočet celkem činil asi 50 235 zlatých a 88 krejcarů. Můžeme tedy konstatovat, že kníže Liechtenstein nechal přestavět v Lanžhotě kostel podle projektu knížecího architekta, knížecími zedníky, ale za peníze z nadece faráře Pavla Příhody a lanžhotských občanů. Tento fakt se však v literatuře představuje zcela opačně a kníže Liechtenstein se v souvislosti s přestavbou kostela v Lan-

žhotě uvádí, že on byl tím, který pokryl vysoké náklady. Svou dobrosrdečnost však potvrdil darem věžních hodin dne 13. března roku 1898, za něž mu tehdejší starosta Jan Švirga odeslal dne 23. března roku 1898 děkovný dopis, ve kterém stojí: „Veškeré zájmy Jeho Jasnosti budou nám rozkazem a co nejoddaněji splníme“.

Z pečlivě provedených a signovaných plánů architekta Karla Weinbrennera je zcela zřetelné rozšíření jednolodního chrámu o dvě boční lodě, hudební kruchtu a novou sakristii. Přestavba je svou plochou situována na půdoryse latinského kříže o celkové délce 32,30 metrů a šířce přibližně 24,90 metrů. Boční lodě jsou dlouhé 11,10 metrů a široké asi 7,50 metrů. Hlavní loď a dvě boční lodě mají každá svůj portál, přičemž nad vstupem do hlavní lodi je prvek trojúhelného frontonu. Hladká fasáda kostela je opatřena nárožní bosáží sahající až k okapní římsě, což umocňuje estetičnost celé stavby. Z původního starého kostela zde byly ponechány jen obvodní zdi kněžiště a tělo věže s masivním zdívkem až po zvoncové patro. Místnost horní, kde bývaly zvony a hodiny, byla totiž od tehdejších znalců posouzena jakožto velmi chatrná, tudíž musela být vystavěna znovu. Vznikla tak architektonicky pozoruhod-

ná věž vysoká 17 metrů, která byla pobyta plechem. Na jejím vrchu se nachází motiv lucerny a makovice završené latinským křížem. Střešní část věže je opatřena barevnými glazovanými taškami. Za pomoci této glazované křídlice v barvách hnědé a světlé a tmavě zelené, pak byla dekorativně uspořádána celá střecha. Původ použité střešní krytiny byl zcela nepochybný. Byla jím knížecí cihelna v nedaleké Poštorné. K prosvětlení a provětrání prostoru pod valbovou střechou bylo na stavbě užito vikýře z každé světové strany.

Celkově je na stavbě užito tří tvarů oken. U horních oken příčných lodí jsou užita

okna oblouková, nad hlavním vchodem okno kulaté a půlkruhová okna s obloukem nad vchodem transeptů. Okna jsou zpravidla opatřena hlavním klenákem. Všechna okna byla vyplněna barevnou geometrickou vitráží. Při válečných bojích byla zničena, takže se v původním stavu bohužel nedochovala. V původním stavu se však k velkému podivu dochovalo největší okno za hlavním oltářem nesoucí výjev Nalezení svatého Kříže svatou Helenou.

Interiér kostela

Podle velkého množství signovaných návrhů je nanejvýš pravděpodobné, že Karl Weinbrenner je autorem i celkové koncepce interiéru. Ve vnitřních prostorech je patrné rozdělení na tři lodi, přičemž centrální místnost je zakončena malou kupolí, kdy přechod ze základny je zprostředkován pendativy, vycházející z nábežní římsy. Kněžiště je ukončeno rovně a zaklenuto křížovou klenbou, stejně jako boční lodě. V západní části kostela se nachází hudební kruchta, která je nesena pilíři a dvěma sloupy.

Vitráž s výjevem Nalezení svatého Kříže nechal zhotovit pro kostel patron, kníže Jan II. z Liechtensteina. Jelikož je nynější kostel a hlavní oltář zasvěcen Povýšení svatého Kříže, tudíž i vitráž by měla k tomuto tématu přispívat svou symbolikou. Tento pozoruhodný fakt se však vysvětluje

je, poněvadž ve stejné době se stavěl i nový kostel v současném rakouském městysi Hohenau an der March, který byl také pod správou Liechtensteinů. Tam se nachází oltář, který je zasvěcený Nalezení svatého Kříže. Je tedy evidentní, že ve firmě, kde byla zakázka pro oba kostely objednána, muselo přijít k chybě při manipulaci s těmito určení místa by zcela jistě nebyla jednoduchou záležitostí a znamenala by i finanční zatížení obou měst, a tak o ni léta nikdo neusiloval. Určité úsilí projevil až bývalý farář Pavel Holešínský, který v lanžhotské farnosti vykonával svou funkci krátce v letech 2003–2005. Za tak krátkou dobu svého

Návrh postranního oltáře kostela Povýšení sv. Kříže v Lanžhotě, K. Weinbrenner, 1893. Zdroj: MZA

působení se mu však nepodařilo vyjednat s vyššími institucemi tuto nelehkou záležitost, a tak k uskutečnění výměny nedošlo. Nikdo další v této snaze již pak nepokračoval. Místním občanům však tento fakt nijak nepřekáží, a tak spolu s hlavním oltářem je vitráž největším interiérovým dílem.

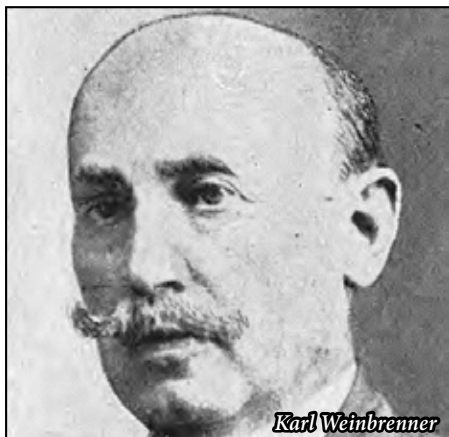
Hlavní oltář zabírá celou plochu zadní stěny kněžiště až po klenbu a ohromuje nás svou vysokou mírou plastičnosti. Bohatá zdobnost je zdůrazněna hojným zlacením hlavních dekoračních prvků. Po stranách stojí v nikách s plastickou mušlí sochy věrozvěstů Cyrila a Metoděje, kteří jsou obklopeni sloupy se zlacenými akantovými listy. Podstavce soch tvoří okřídlené hlavy andělů. Před hlavním oltářem a barevnou vitráží se nachází mensa a svatostánek, které navrhl Karl Weinbrenner v březnu roku 1893. Zdobné prvky jsou inspirovány hlavním oltářem. Dvířka tabernáku s motivem beránka odkazují na symbol Ježíše Krista jakožto obětinního beránka, kterého dal Bůh lidstvu. Působivost celého výjevu umocňují adorující andělé umístění po stranách.

Boční oltáře dosahují šířky 3,60 metrů. Hlavní středový prostor zaujímá socha umístěná v půlválcové nise zaklenuté konchou s plastickou mušlí, stejně jako je tomu i u postranních soch hlavního oltáře. Na západní straně, která je určena dívkám, je socha sv. Floriána a na východní straně určené mužům se nachází socha sv. Vendelína. Sochy jsou obklopeny dvěma korintskými sloupy z akantových listů, jež jsou pozlacené. Spodní část sloupů je zdobena andílčí okřídlenou hlavou. Samotný vrchol oltáře umocňuje kříž, který vychází z rozeklaného frontonu. Strany bočního oltáře obklopují andělé s pokorným výrazem a pozlacenými křídly.

Přízemní kazatelna se nachází na vyvýšeném místě v přechodu ze západní boční lodi do hlavní lodi, vlevo od hlavního oltáře z pohledu věřících. Svým tvarem představuje ciborium, jehož noha je tvořena kanelovaným sloupkem, který vyrůstá z akantových zlacených listů. Okraje kupy jsou zdobeny vlysem s trojřezem. Dále jsou zde čtyři výklenky, které až do roku 1955 zely prázdnou. Dalším ze zdobných prvků kazatelny a schodiště je motiv penízků. Kazatelna je opatřena stříškou, která plní funkci ozvučné desky. Na vnitřní straně stříšky, nad hlavou kazatele, se nachází zlacená holubice Ducha svatého jako symbol jeho posvátné inspirace. Kazatelna byla projektována Karlem Weinbrennerem v únoru roku 1893.

Karl Weinbrenner – architekt přestavby

Kostel Povýšení svatého Kříže lze díky signovaným návrhům s jistotou zařadit do kontextu tvorby Karla Weinbrennera. Karl Weinbrenner se narodil 15. října roku 1856 v Brně a zemřel roku 1942 v Litoměřicích. Studoval na brněnské technice v letech 1875–1876 a na Akademii výtvarných umění ve Vídni v letech 1881–1883. Právě zde se jeho učitelem stal významný architekt novogotického slohu Friedrich von Schmidt, přičemž právě jeho školení Karl Weinbrenner nejzřetelněji uplatnil v oblasti sakrální tvorby. Od roku 1883 byl zaměstnancem stavebního úřadu olomouckého arcibiskupství v Kroměříži a od roku 1884 pracoval jako architekt ve službách knížete Jana II. z Liechtensteina, který stál v čele rodu neuvěřitelných 71 let. V jeho službách měl téměř monopol na projekty

kostelů na Moravě a v Dolním Rakousku. Řadu let působil jako vedoucí stavebního úřadu v Lednici. Pro samotnou obec Lednici projektoval od roku 1886 až do konce svého zdejšího působení řadu různorodých veřejných i obytných objektů, které výrazně dotvořily její obraz. Návrhy tvořil ve škále od pozdního historismu po anglikanizující pozdní secesi. Dokázal vytvořit výraznou architekturu, která svou malebností přispívala k dojmu idylického prostředí. Tento motiv je zvláště nápadný u jeho hájoven, jejichž architektura je nebývale členitá a pestrá. Před rokem 1910 Weinbrenner odešel z liechtensteinských služeb, aby před válkou působil jako profesor na německé vysoké škole technické v Praze. Byl autorem mnoha novostaveb kostelů a kaplí, jimiž Liechtensteinové jakožto patroni vybavovali obce na pomezí jižní Moravy a Rakouska.

Jeho vrcholným dílem se stala sakrální stavba z roku 1895, a to kostel Navštívení Panny Marie v Poštorné, který později stylově doplnil skupinou dalších staveb Červené školy a fary. U této unikátní stavby se mu podařilo spojit novogotické tvary s půdorysem kupolové centrály. Hned po svém

dokončení byl kostel hlavním předmětem zájmu svého okolí. V tehdejších časopisech Světozor byl popisován následovně: „Celý kostel jest umělecké dílo, a tak zvláštního rázu, že mu není rovno v celé říši. Každý ať odborník nebo ne, kdo naň pohlédne, dojat se pozastaví a táže se, jak mohl, tak nákladný a krásný chrám povstati v tak poměrně nepatrné obci“. Jeho životopisec Karl Höss soudí, že barevně působivý kostel se hodí dobře do vesnice, která je obydlena Slovany, již uchovávají národní zvyky při stavění domů a také v podobě kroje.

Jeho kostelní stavby se staly nejdokonalějšími výtvoři doby na tomto území. Podařilo se mu zde vytvořit malebný liechtensteinský styl spjatý s mnohotvárnou produkcí knížecí cihelny v Poštorné.

Charakter přestavby a pozdější úpravy

Současná podoba kostela, jak ji můžeme pozorovat v nynější době, je tedy záležitostí přestavby z konce 19. století. Úprava byla provedena na základě návrhů Karla Weinbrennera, který stavbu položil na elementech historismu, jež využívá starší stavební slohy, ze kterých vytváří nové celky. Na této stavbě však můžeme sledovat patrný stylový rozdíl, a to mezi jasně dekorativně utvořenou věží a jejím základem, který je tvořen motivem předstupující lizény, jež člení fasádu zvonicevého patra. Motiv lizény je však na této stavbě obtížně datovatelný, a tak nás může zavést jak do doby úprav kostela v roce 1716, tak i k četným úpravám v pozdější době. K těmto úpravám bohužel nejsou dochovány patřičné prameny, není tedy možné určit s přesností časový moment, ke kterému se hlásí. Zvonicevé patro

je od dekorativní věže jasně odděleno hlavní římsou. Ostatní formy architektury jsou blízké formám severského manýrismu, jež dokládá nárožní bosáž či půlkruhové ostění oken s motivem klenáků. Vnitřní vybavení nám zejména v použité zdobnosti za doplnění bohatého zlacení představuje barokní styl s prvky akantových listů či motivem andílčí okřídlené hlavy. I liechtensteinský životopisec knížete Jana II. se domnívá, že vnitřní řešení se přizpůsobuje původnímu charakteru kostela prostřednictvím forem rané barokní stavby.

Za uplynulých 120 let od rozšíření kostela došlo k nutným opravám, které se však vždy snažily navazovat na předchozí podobu, a také ji v co největší míře uchovávat. Nejvíce kostel utrpěl v době druhé světové války. Byla to největší rána od doby jeho přestavby. V dubnu roku 1945 obsadili věž kostela Němci a udělali si z ní rozhlednu. Věž byla z velké části sestřelena k zemi. Opravou věže byl pověřen architekt Vladimír Richter, který dokázal při porovnání s původní věží, vrátit zpět celou její podobu. Na zničený lanžhotský kostel byla uspořádána sbírka ve farnostech, které utrpěly v této válečné době poněkud méně než Lanžhot. Po skončení válečných bojů bylo na kostele opraveno to nejnnutnější a postupem času docházelo k dalším úpravám dle finančních možností. Postupně byly vyměňovány i rozstřílené krovy. Oprava se v té době vyšplhala do výše na 500 000 Kčs.

V roce 1952 byl pořízen hlavní skleněný lustr. Roku 1955 byly pořízeny reliéfy čtyř evangelistů do připravených, a do té doby prázdných výklenků na kazatelně. Barevné reliéfy, které jsou zdobené nielátovým zlatem zhotovil Metoděj Florian ze Staré Říše. A konečně roku 1958 byla pořízena

i barevná vitrážová okna v bočních lodích, která byla při válečných bojích zcela zničena. Geometrické vitráže byly nahrazeny figurálním zobrazením. Z farní kroniky se také můžeme dozvědět o úpravě, která byla uskutečněna v březnu roku 1960, a to obnově okna v presbytáři nad dveřmi do sakristie, jež bylo zřejmě při přestavbě roku 1893 zazděno. Úpravou po roce 1945 byl obohacen interiér kostela na obou stranách oblouku spojující presbytář s hlavní lodí o ornamentální výmalbu, která je pro tuto oblast nanejvýš charakteristická.

Roku 1992 došlo k celkové rekonstrukci fasády. Poslední větší úpravou prošel kostel v roce 2009, kdy byla vyměněna chátrající krytina za novou glazovanou tašku, která byla objednána v Rakousku. Výměna střešní krytiny byla financována především z úspěšné sbírky, kterou iniciovalo občanské sdružení „Spolek pro Lanžhot“. Střecha se snaží napodobovat původní krytinu i svým geometrickým uspořádáním, které však dle mého názoru, a zejména pak podle nalezených zrealizovaných plánů, není bohužel zcela přesnou interpretací původního vzhledu. V potřebných úpravách se i nadále pokračuje. V roce 2012 byla zpřístupněna věž kostela, kde je nyní v plánu zbudovat i malé muzeum kostela. Podobu a charakter, který dal této stavbě Karl Weinbrenner se tak snaží místní občané uchovávat.

Kostel Povýšení svatého Kříže v Lanžhotě je obdivován každým návštěvníkem města. Přestavba tohoto kostela zcela jistě souvisela i s vzpětím církevního stavitelství, ale hlavně s rodem Liechtensteinů, kteří po mnoho let dotvářeli krajinu do svého ideálního pohledu. Nyní však spoluvytváří náš životní prostor a pomyslně nás tak propojuje s dobou minulou.

Ze starých časů - Urbáškových hospůdka

Joza Uher,
z časopisu *Malovaný kraj* z roku 1992

„Kdo u Urbášků tvarůžky jí a pivo pije, toho ani pantokem nikdo nezabije!“

Tento reklamní slogan a zároveň obraz s figurkami popíjejících strýců, vytvořený vídeňským studentem a pozdějším malířem pokojů Klatovským, visel v jediné místnosti hospůdky, jíž se v Lanžhotě říkalo „U Urbášků“, ačkoliv koncesní listina byla vystavena na jméno Ošťádal. Za vysvětlením pojďme do časů před slavnostním zavěšením propagační olejomalby, jejíž pravdivost v praxi ověřena nebyla.

Vykročíme od vodního mlýna na Kyjovce, dnes v sousedství areálu TJ Sokol. Mlýn dal neznámo kdy postavit některý z Lichtenštejnů. Jména tří posledních nájemců jsou však známa. Západně od mlýna v polovině ulice Komárov býval v letech 1570 až 1620 ševcovský habánský dvůr. Odtud měla vést do mlýna podzemní chodba. Takže se vyprávělo, že šlo o mlýn habánský.

Padesát metrů severovýchodně od mlýnských kol je na samém břehu Kyjovky jedno z menších návršíček u paty mohutné půdní vlny, dávného mořského náplavu, na němž se rozprostírá Lanžhot s kostelem v bodě nejvyšším a směrem k Hodonínu pak celé Podluží. Tento kopeček pár kroků od mlýna je dnes přikryt třemi domy se zahrádkami. V jednom z nich žijí potomci rodu Ošťádalů-Urbášků. Kotovicová chaloupka, která tu v samotě stává před rokem 1840, patřila však nájemci Prajkovi. Jemu bylo roku 1842 koncesní listinou povole-

no otevřít si hospůdku-krčmíčku. Prajku jistě inspirovala skutečnost, že do blízkého mlýna se po celý rok sjížděli a uvnitř se scházeli místní i přespolní lidé, kteří si přiváželi na vozech nebo na trakařích zrna k semletí. Provázel je pocit žízne i potřeby někde si pobesedovat.

Tenkrát se v Šumvaldě, okres Uničov, v únoru 1846 narodil jistý Karel. Zůstává nevysvětleno, proč měl nejprve příjmení Urbášek a pak Ošťádal. Stal se mlynářským tovaryšem a vydal se na vandr. Dorazil do Lanžhota v době, kdy v hospůdce u mlýna šenkovala bezdětná vdova po Prajkovi Eva. Karel se s ní oženil, a když mu zanedlouho zemřela, uzavírá v lednu 1888 druhý sňatek s Rozálií, rozenou Šiškovou (možná Šoškovou (záznam v matrice je špatně čitelný). Než v lednu 1924 on a v roce 1950 jeho žena skonají, dají život Viktorovi, Floriánovi, Antonínovi, Marii a Kristýně. Ti opouštějí postupně rodný domek, z poloviny hospůdku. Marie s Viktorem odchází dokonce až do Spojených států a tam i umírají.

Na hospůdce zůstává jako dědic a pokračovatel v živnosti syn Antonín (1. 10. 1898–11. 3. 1986). V dubnu 1923 uzavírá sňatek s Marií Turečkovou ze sousedních Kostic. Mají spolu dvě děti – syna Antonína (1923) a dceru Marii (1930). Ačkoliv v matrikách záznamech na jméno Urbášek ve spojitosti s Ošťádalovými nenarazíme, hospůdka u mlýna si své původní pojmenování „U Urbášků“ stále zachovává. Když se zdá, že druhý Antonín

ilustrační foto

Ošťádal (1923), absolvent školy Společensktva hostinských a kavérníků v Hodoníně, povede živnost svých předků i v dalších letech, požár budov mlýna a téměř celé jeho zničení v dubnu 1945 při bojích u Lanžhota nevěstí pro Urbáškovu hospůdku nic dobrého, zvláště když padesát kroků stranou od ní na jejím návršíčku již

už několika let konkuruje hospoda založená židem Lamberkem (i se ženou zahynul za okupace v koncentráku) a na severním kraji obce mele nový parní mlýn.

Osud a historii Urbáškových hospůdky, té místnůstky s nízkým trámovým stropem, pod nímž se křižovaly cesty mnoha generací, k němuž vzlétly stovky písní lidových i kramářských a zaklánely se hlavy zmarňující hektolitry piva, vína i kořalky, tuny tvarůžek a ryb, pod nímž tepala zajímavá krevní žilka historie jedinců i rodu, uzavřel říjen 1949, kdy její majitel musel odevzdat koncesní listinu.

Zůstala hrst vzpomínek pamětníků. Leč ubývá jich. I Kyjovka, jako by byla jiným vodním cůrkem přikrčeným pod kamenými kvádry břehu, na nichž stál kdysi mlýn, od kterého ke dveřím hospůdky „U Urbášků“ už chodníček nevede. Nemá jej kdo a za čím vyšlapávat...

Skautský rok oddílu Bantuové

Peter Moravec

Máme za sebou další úspěšný skautský rok nabitý výpravami, výlety i akcemi pro veřejnost. Tento rok oddíl Bantuové znovu uspořádal oblíbenou Slavnost světél, pomáhal při povodních, vyčistil Kyjovku od odpadků nebo zasadil několik stromů, aby bylo okolí Lanžhota znovu o něco zelenější. Z akcí pouze pro členy můžeme zavzpomínat na horolezeckou stěnu,

kuželky, pálení čarodějnic, filmovou noc, závody formulek, sjíždění řeky, spaní pod širákem nebo dvě krásné třídní výpravy. S bezvadnou partou dětí to rychle uteklo, máme spoustu nových zážitků, a jestli platí, že smíchem se prodlužuje život, tak tady budeme ještě hodně dlouho.

Vrcholem roku je samozřejmě skautský tábor. Náš oddíl je vedle ostatních skaut-

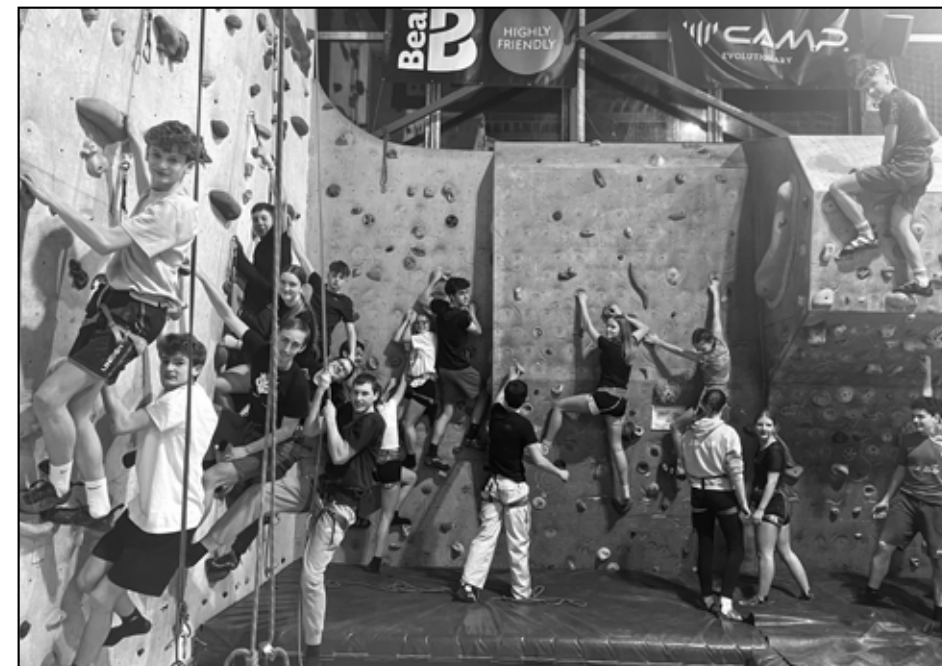
ských oddílů specifický tým, že vybíráme na výpravy a tábory vždy nová zajímavá místa, a stejně tomu bylo i letos, kdy jsme se na tábor vypravili do pomezí Železných hor a Žďárských vrchů nedaleko vesničky Proseč.

Tábořiště i okolí tábora bylo velkou neznámou, a tak jsme postupně společně odhalovali, že tábořiště má snad nejhezčí okolí, jaké jsme dosud na táboře měli. Na každou stranu byl trochu jiný, zajímavý les, velká louka na sportovní klání o putovní pohár Akičita a na výlet jsme mohli zajít do nedalekých Toulouvcových Maštálí, kde soustava uzoučkových roklí vytváří skryté skalní městečko protkané systémem tajemných chodeb a jeskyní. Nechyběla ani koupáčka, olympiáda v netradičních sportech, různé rukodělníky, záchrana raněných z padlého letadla, vaření langošů a trdelníku na ohni nebo různé odborky a výzvy. Mezi ty největší výzvy patřily i letos Tři orlí pera a denní

i noční výsadky. Nejdojemnější chvílí tábora je vždy slavnostní slibový táborák, kde u dvoumetrové pagody letos šest dětí plnilo svůj světluškovský, vlčácký nebo skautský slib. I když nám tábor závěrem zkomplikovaly vydatné deště, neklesali jsme na duchu a braňák nebo ragby měli v dešti a blátě úplně jiné grády. Letos jsme se navíc naučili šermovat, střílet z luku a pohybovat nepozorovaně jako správní hraničáři. S pomocí čarodějky ve vyhnanství jsme pomohli hraničáři Willovi a rytíři Horácovi osvobodit Alyss, dobýt hrad a porazit zrádného Kereny. Odměna od zachráněného vládky Ormana nás samozřejmě neminula.

Tou hlavní odměnou byl ale určitě spíše čas strávený s bezvadnou partou kamarádů v hezké přírodě a spousta nových získaných dovedností a zážitků.

Věříme, že skaut stále plní svou funkci vychovávat z dětí samostatné, schopné

lidi s rovnými zády a správně nastavenými morálními hodnotami. Osobně bych nikomu s větší důvěrou nesvěřil svůj život než svým skautským kamarádům.

Chtěli byste se taky přidat mezi nás a zkusit zažít trochu dobrodružství?

Bavilo by vás jezdit na výlety, naučit se praktické zálesácké dovednosti a nové hry?

Od září budeme přijímat nováčky, takže stačí přijít kterýkoliv pátek od 16.00 do 18.00 na naši schůzku v klubovně ve staré škole nebo zavolat vedoucím na 775 245 299 a zjistit víc.

Přejeme všem krásný zbytek léta a těšíme se, že se potkáme na některé ze společných akcí.

Sportovní léto se Sokolem

Boris Didov

archiv Boris Didov

Jak tomu už několik posledních let bývá zvykem, celé léto je prospikované různými kempy a tábory. Proto se i tělovýchovná jednota rozhodla využít potenciálu našeho malého sportovního městečka a nabídnout nejen dětem týden plný sportu, ale zároveň rodičům možnost poskytnout hlídání během týdne. Jsme si vědomí, že ne každý má možnost hlídání a dovolenou na celé prázdniny.

A co jiného bychom mohli nabídnout než týden plný sportu, her a zábavy. A když mluvím o zábavě, tak tu jsme si opravdu užili. S plným vědomím musím říct, že to bylo také hlavně díky správné partě dětí, které se sportovního týdne účastnily. Během týdne jsme si postupně zkusili tenis, florbal, fotbal a basketbal, přičemž každý sport vedl trenér daného oddílu. Tenis měli na starost Jana

a Aleš Holomkovi, florbal vedl Michal Konrád, fotbal Ondřej a Boris Didovi, basketbal vedla Ladislava Hasilová. Na každém trenérovi bylo vidět, že svým sportům rozumí, dělají je s láskou a vše bylo perfektně připraveno. Pokud tedy má někdo pochybnosti, kam svou ratolest dát, nemusí se bát

a zkusit si vše. Pak už je na dítěti, co mu bude sedět nejlépe. Poslední den jsme už měli odpočinkový. V pátek jsme od samého rána všichni s velkými obavami sledovali nebe a radar, neboť jsme čekali na ukázkou kynologů se svými čtyřnohými

miláčky. Počasí se umoudřilo a postupně jsme viděli ukázkou poslušnosti, vyhledání pachatele v revíru, vyhledání bomby ukryté v automobilu, agility a odvedení neposlušného fanouška ze stadionu. Celou ukázkou nás provedli Filip Korman,

Michal Juroška, Robert Cinádr a Michaela Vánová. Na závěr nás čekala ukázkou policejní a hasičské techniky.

Celá koncepce byla postavena tak, aby děti za symbolickou cenu dostaly vše, co během sportovního týdne potřebují. V průběhu týdne se o děti starali trenéři Aleš z oddílu tenisu, dále trenéři Ondřej a Boris z fotbalového oddílu a odpolední program s dětmi pomohly vyplnit holky Denisa a Simona Hrubé. Musíme všechny děti pochválit, jak celý týden poctivě trénovaly a zkoušely pro ně nové sporty. Za svůj výkon si každý odnesl malý dáreček. Všem trenérům oddílů, kteří nás během týdne provázeli, moc děkujeme. Myslím, že nebudu daleko od pravdy, když prohlásím, že si všichni tento sportovní týden užili a každému něco dal. Nové kamarády, třeba zalíbení do nového sportu, další zkušenosti nás trenérů, výbornou zmrzlinu a únavu. I přes ni, jsme dostali od dětí spoustu energie, za kterou děkujeme zase my trenéři. A kdo ví, třeba se za rok znovu sejdeme.

Krátké ohlédnutí za ukončenou sezónou 2024/2025

Pavel Tuček

Jarní část sezony 2024/2025 se u A mužstva nesla v poklesu formy. Muži nenavázali na podzimní výsledky, v pěti zápasech nebodovali. Po této sérii neúspěchů skončil po dohodě u mužstva trenér a bývalý dlouholetý hráč Jaroslav Hílek. Zisk 15 bodů k podzimním 28 nám přisoudil konečně 6. místo. Pro nový soutěžní ročník 2025/2026 byl k mužstvu

angažován jako nový trenér Milan Valachovič.

B mužstvo mužů pod vedením trenéra Aleše Uhra po volnějším rozjezdu bodo-

Foto: Jaroslav Kicl

Mužstvo A

a ve čtyřech remizovali. Porazily mužstva z předních míst tabulky a zaslouženě si vybojovali 2. místo. Tajně jsme doufali, že by nám mohl být nabídnut mimořádný postup, ale nestalo se tak. Na nováčka v krajské soutěži, skvělé umístění.

Starší žáci také zaslouží pochvalu. Stejně i oni byli nováčkem v krajské soutěži. Proti podzimu se zlepšili a se

valo ve 12 utkáních po sobě. To v konečné tabulce znamená pěkné 3. místo.

Dorost pod vedením Josefa Jiravy ml. potvrdil nejlepší jarní formu. Pozitivní byl i příchod Borise Didova do realizačního týmu. Kluci za celé jaro ani jednou neprohráli. V devíti zápasech zvítězili

ziskem 27 bodů v jarní části, potvrdili 5. místo. Důvodem úspěšného jara a celé sezóny byly velmi dobrá tréninková docházka týmu a také se týmu dařilo až na drobné výpadky držet zdravotně relativně v pořádku, jak co se týká zranění, tak co se týká nemoci.

Dorost

U mladších žáků byla situace trochu jiná. Na jaře získali proti podzimní části jenom 6 bodů. Ale musím zdůraznit, že v zápasech nastupovali kluci ze starší přípravky, a to se projevilo ve výsledcích. A tak v celkovém účtování obsadili celkové 13. místo.

Obě přípravky měly střídavé výsledky. Bylo to dané tím, že ti šikovnější

Mladší žáci

Mladší příprava

Foto: Jaroslav Kicl

Přátelské utkání žen

kluci nastupovali ve starší věkové kategorii, ve které se neztratili a sbírali cenné zkušenosti jako naši nejmenší v mini přípravce.

Ještě za zmínku stojí, že v červnu jsme byli pořadatelem mezinárodního přátelského utkání žen U19 ČR vs. RAKOUSKO.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem trenérům, asistentům, vedoucím mužstev a všem ostatním lidem, kteří se starají a podporují chod fotbalového oddílu, za práci, kterou v uplynulém soutěžním ročníku 2024/2025 odvedli.

Rodinné centrum Paprsek

Petra Blašíková
a tým Rodinného centra Paprsek

Máte rádi smích, tvoření, sebe rozvoj, poznání či spoustu zábavy? Pak vás srdečně vítáme v Rodinném centru Paprsek, novém spolku, který vnáší do našeho města svěží energii.

Jak to všechno začalo?

Myšlenka na založení rodinného centra zrála v hlavě Martiny Kužmové už více než deset let. Během této doby nasbírala cenné zkušenosti z práce s dětmi a rodinami, vedení volnočasových aktivit a organizování akcí. Bylo to pro ni přirozené vyústění jejích znalostí a dovedností. Koncem roku 2024 vyslovila svůj nápad nahlas a přizvala mě, Petru Blašíkovou, ke spolupráci. Pro mě to bylo jako složení puzzle – na jednu vše zapadlo na své místo a já viděla příležitost využít své dosavadní dovednosti a naplnit to, co mě baví. Náš tým pak doplnil Petr Kužma, naše opora a pravá ruka kdykoliv je třeba. Netrvalo dlouho a začali jsme se přirozeně doplňovat.

Po hodinách společných porad jsme v březnu 2025 oficiálně založili spolek Rodinné centrum Paprsek z.s. Zatímco jsme plánovali první akce pro veřejnost, souběžně jsme hledali vhodné prostory. S radostí vám můžeme oznámit, že se nám to podařilo! V červnu 2025 jsme obdrželi klíče od úžasných prostor bývalého školního klubu na „staré škole“ uprostřed města.

Naším hlavním cílem je nabídnout vám smysluplné volnočasové aktivity napříč generacemi.

Co už se nám povedlo?

Přestože jsme teprve na začátku, máme za sebou již několik úspěšných akcí, které potvrdily, že naše snaha má smysl.

- **Férová snídaně** (květen): Naši úplně první oficiální akcí byla celorepubliková událost Férová snídaně. Uskutečnila se za krásného počasí a vytvořila přátelskou atmosféru plnou výborného jídla a pití. Událost byla navíc zpestřena rostlinným swapem neboli výměnou květin. Největší radost nám udělalo, že se na akci potkaly všechny generace a užily si společně jedno krásné dopoledne.

- **Workshop Zahradní levandulování** (červen): Pro děti z prvního stupně základní školy jsme připravili voňavý a kreativní workshop. Sešlo se nám osm zručných holčiček, které se s chutí pustily do tvoření. Společně si upekly voňavé levandulové sušenky, namíchaly si vlastní voňavou sůl do koupele, zasedly za šicí stroj a ušily si krásný levandulový pytlíček, uvázaly květinu a vytvořily si dekorativní svícen.

- **Letní rodinná stezka** (červenec): Celý měsíc červenec probíhala naše dobrodružná Letní rodinná stezka. Děti se staly průvodci po naší Zemi pro malého paprška Zlatíka, který se zatoulal. Celkem na 13 stanovištích na ně čekaly pestré úkoly –

od malování a pohybových aktivit, přes povídání a vyzkoušení svých smyslů, až po počítání. Kdo byl na stezce úspěšný a splnil všechny úkoly, získal tři tajná čísla, díky nimž otevřel truhlu na konci stezky, kde na něj čekala malá pozornost jako poděkování od Zlatíka za jejich průvodcování.

- **Příměstský tábor „Malí alchymisté“** (červenec): V červenci se uskutečnil napínavý příměstský tábor na téma Malí alchymisté. Dvacet pět dětí se rázem ocitlo v tajemné zemi zvané Aspánie, kde je požádala o pomoc Královna. Měly se vydat hledat prvnoruny dřívě, než se dostanou do špatných rukou zlého Alazara. Během týdne se děti pomocí strážců run seznamovaly s runami a jejich významy, prováděly fascinující pokusy a míchaly lektvary, učily se spolupracovat a získávaly potřebné dovednosti a znalosti, aby se staly opravdovými alchymisty. Osvojily si alchymistickou píseň a mnohokrát překonaly samy sebe.

- **Léto v Koutě aneb Retrohraní** (červenec): První prázdninový měsíc jsme zakončili akcí, která vrátila čas! U rybníka Kout to ožilo radostí, smíchem a vzpomínkami na dětství. Děti se ponořily do světa pohybových a tvořivých aktivit, které dnes z ulic a dvorů pomalu mizí. Například si vyrobily vlastní hru Nebe, peklo, ráj nebo si upletly bambulku z vlny. Nechyběly ani oblíbené retro hry jako guma, piškvorky, provázky, probíhání pod lanem, rybičky, rybičky, rybáři jedou, záchranka, čokoláda, šly tři opice, cukr, káva, limonáda, školka se švihadlem či míčem nebo hutututu.

- **Plánované prázdninové akce:** Do konce prázdnin bychom ještě rádi jednou zopakovali **Léto v Koutě** a uspořádali **Táborák v Koutě** pro všechny příznivce opékání špekáčků, zpívání u ohně či hraní na kytaru.

Co nás čeká v novém školním roce?

S nástupem nového školního roku pro vás připravujeme spoustu novinek:

- **Aktivity pro nejmenší:** Já, Petra, budu i nadále vést jednou za dva týdny oblíbené aktivity pro děti cca od 1,5 do 4 let. Pestrý program, vždy zaměřený na konkrétní téma, nabídne pohybové říkanky, hry, taneční písničky, pohádky a tvoření.

- **Kroužek Zvíďálek:** Pro školní děti chystáme nový volnočasový kroužek Zvíďálek, kde se malí objevitelé dozvědí něco o přírodě, bylinkách, hmyzu, včelkách a mnoho dalšího. Nebudou chybět ani zajímavé hry a výlety do přírody. Nápadů máme spoustu a budeme se snažit je co nejvíce zorganizovat. Vše však závisí na našich časových možnostech,

foto archiv RC Paprsek

jelikož každá z nás má i další povinnosti, ať už zaměstnání nebo malé děti. Naším hnacím motorem je však především dobrý pocit z toho, že pro vás tvoříme něco inspirativního, zajímavého a přínosného.

Chcete se zapojit? Podpořte nás!

Pokud je mezi vámi někdo, kdo by nám rád občas pomohl s pořádáním akcí, má nějakou dovednost, kterou by chtěl předat dalším lidem, nebo se orientuje v administrativních záležitostech spojených s fungováním spolku, budeme moc rádi, když se nám ozvete na rcpaprsek@gmail.com!

A pokud nám nemůžete pomoci aktivně, ale přesto byste nás rádi podpořili, budeme vděční za finanční dar nebo za darování potřebných pomůcek či materiálů.

Popřípadě nás můžete podpořit i svými online nákupy přes portál givi.cz.

Abyste byli vždy v obraze o našich aktivitách, sledujte náš web www.rcpaprsek.cz nebo náš facebookový profil Rodinné centrum Paprsek.

Děkujeme vám všem za přízeň a podporu!

Basketbalistky se chystají na novou sezonu

Michaela Kocourková

Po prázdninové pauze se basketbalistky jednoho z nejmenších měst na basketbalové mapě ČR opět vracejí do tělocvičny, aby společně odstartovaly novou sezonu. Oddíl se postupně rozrůstá (v žákovských kategoriích evidujeme více jak 50 dětí) – přibývají nové hráčky, elán i cenné zkušenosti.

Letní přestávku hráčky využily nejen k odpočinku, ale také k individuální pří-

pravě. Některé si zlepšovaly individuální dovednosti na přípravných kempch More Buckets Holice a Yubasket Kyjov pod vedením trenérů a hráček z extraligy. Závěr prázdnin pak tradičně patřil společnému atletickému a basketbalovému soustředění. Za možnost ubytování na stadionu Sokolské děkujeme tenisovému oddílu.

Velkým zážitkem byl červencový turnaj 3x3, kterého se zúčastnila čtveřice našich

hráček kategorie U12 – Anna Švirgová, Justýna Košutková, Veronika Šošková a Megan Gajdošíková. Turnaj se konal v rámci Mistrovství světa U19G, které letos hostilo Brno v hale Vodova. Pro děvčata to byla první zkušenost se specifickou hrou 3 na 3 a zápasy si opravdu užily. V konkurenci týmů KP Brno, Blansko, Tišnov si holky odvezly třetí místo. Bonusem pak byly možnost sledovat zápasy světového formátu (Česko vs. Japonsko a Brazílie vs. Francie) a společné fotografie s hráčkami týmu USA nebo Kanady.

A ani trenérky o prázdninách nezapomněly. Trenérky Lucie Šestáková a Lucie Štáhllová absolvovaly dvoudenní mezinárodní seminář Interna-

More Buckets kemp - naše hráčky s českou reprezentantkou Gabrielou Andělovou a slovenskou reprezentantkou Natálií Martiškovou

archiv basketbalový oddíl

cionale Coaches Clinic při ME žen. Lála Hasilová zase jako externí trenérka vedla část letního soustředění týmů U11 a U13 z Moravské Nové Vsi, kam ji pozvali na výpomoc se specializovanými tréninky. Zároveň hostovala i na příměstském sportovním táboře TJ Sokol Lanžhot, kde měla na starosti tréninkový program zaměřený na basketbal. Lála Hasilová a Michaela Kocourková se dále zúčastnily třídního

školení v Plzni s tématem Impulsy trenérům mládeže, odkud přivezly spoustu nových tipů na cvičení a hry do příští sezóny.

První mistrovské zápasy čekají naše družstva už v průběhu září a fanoušci se mohou těšit na řadu domácích utkání v naší sportovní hale. Letos můžete přijít povzbudit děvčata v těchto kategoriích:

- U10 – Oblastní přebor Jihomoravského kraje
- U13 – Oblastní přebor Jihomoravského kraje
- U14 – 1. liga
- U15 – Jihomoravská liga
- Ženy – Jihomoravská liga

Od září zároveň opět přijímáme nové hráčky – pokud máš chuť zkusit si basketbal, přijď se podívat na některý z našich tréninků. Rády tě přivítáme v týmu!

Více informací ohledně náboru najdete na našich stránkách:

www.basketlanzhot.estranky.cz

Lakros v Lanžhotě boduje na republikové úrovni: Týmy 300 a LAmazonky přinášejí zprávy po sezoně 2024/2025

Veronika Straková

Jak to tak bývá, na začátku léta zpravidla kromě škol ukončují svoje sezony i různé sportovní spolky. Nejinak je tomu i v případě lanžhotských týmů českého lakrosu, 300 a LAM.

Lanžhot se může pyšnit dvěma aktivními lakrosovými týmy, které v uplynulé

lé sezoně zaznamenaly výrazné úspěchy a posunuly hranice tohoto stále populárnějšího sportu. Týmy 300 a LAmazonky dokazují, že i v menším městě může vyrůst kvalitní sportovní základna s celorepublikovým dosahem.

archiv lakrosový oddíl

Tým 300: Bronz z ligy i z mistrovství republiky

Mužský tým 300 odehrál velmi vydařenou sezónu v první moravské lakrosové lize, kde se v silné konkurenci týmů z celé Moravy a Čech dokázal probíjet až na skvělé 3. místo. Tím ale jejich cesta neskončila. Díky svému výkonu si tým vybojoval účast na Mistrovství České republiky v českém lakrosu, které se konalo na konci června v Leštině u Zábřehu. I zde lanžhotští spartané ukázali své kvality a v celostátní konkurenci znovu obsadili 3. příčku.

Třetí místo z ligy i z republikového mistrovství je pro tým 300 velkým úspěchem a zaslouženou odměnou za dlouhodobou spolupráci hráčů při lakrosových událostech. Lanžhot je tak stále stabilním členem špičky českého lakrosu, a to již krásných 15 let.

Druhým týmem z Lanžhota jsou **LAmazonky** – smíšený tým, který letos bojoval ve druhé lakrosové lize. V náročné sezoně se umístili na 5. místě a sbírali cenné zkušenosti, které určitě zúročí v dalších ročnících. Navzdory výsledkům v lize se ale některé z hráček nezastavily.

Významným momentem sezóny byla jejich prvotní účast na Mistrovství republiky, kde se několik členek LAmazonek spojilo s hráčkami z dalších moravských týmů a vytvořily výběrový tým pod názvem **Cuvée Moravia Girls**. Tento nový tým měl na mistrovství svoji premiéru a byl dalším krokem k posílení ženského lakrosu na Moravě. Společné nasazení, nadšení a týmový duch ukázali, že ženský lakros má v regionu velký potenciál. V konkurenci nejlepších ženských týmů z Prahy si děvčata víkend naplno užila a jistě se již těší na další účast v příštím roce.

Týmy 300 i LAmazonky tak přinesly Lanžhotu nejen skvělé sportovní výsledky, ale i dobrou reprezentaci na republikové úrovni. Ukazují, že lakros není jen záležitostí velkých měst a že i v menších komunitách může vyrůst silná sportovní kultura.

Aneb... lakros je jen záminka.

Fotbalové soustředění MINI přípravky

Lenka Bačová

foto Denis Bača

Děti byly rozděleny do skupin podle věku a výkonnosti, což umožnilo lepší přístup a efektivní rozvoj každého hráče. Každý den byl rozdělen do několika tréninkových bloků zaměřených na různé oblasti. Během tohoto týdne jsme pracovali na zlepšení techniky s míčem, trénovali přihrávky, střelbu na branku, týmovou i individuální taktiku a nevynechali jsme kompenzační a protahovací cvičení.

Celý týden ale

nebyl jen o fotbalové dřině. Měli jsme připravený i doprovodný oddechový program. V úterý odpoledne jsme se zúčastnili fotbalového utkání mládeže U 19 mezi FC Baník Ostrava a Žilina, které se hrálo na fotbalovém hřišti Na Šlajsi. Středa patřila návštěvě místní hasičské zbrojnice a čtvrtek se vyletovalo v nedalekých Valticích, a to konkrétně ve Světě pohádek, kde jsme viděli mnoho známých pohádkových postav, strašidel a vodníků. Každý den byla pro děti odměna ve formě zmrzliny (Tak trochu jiná točená), kterou

Letní prázdniny jsou ideálním časem nejen k odpočinku, ale i k tomu, jak se zlepšit ve svém oblíbeném sportu a strávit čas v kolektivu s ostatními kamarády a spoluhráči.

Poslední červencový týden patřil našemu tradičnímu fotbalovému soustředění, a to konkrétně MINI přípravce. Letos jsme udělali změnu a svou základnu měli v hale při ZŠ Masarykova. K trénování jsme využili prostory školního hřiště, haly a fotbalového hřiště Na Pastvisku, kde jsme měli ideální podmínky pro rozvoj svých dovedností.

s úsměvem dětem točila paní Petra Uhrová.

Cílem tohoto týdne nebylo jen zlepšit své fotbalové dovednosti, ale také posílit týmového ducha, fair play a přátelství mezi dětmi.

Taková akce je důležitou součástí sezóny a skvělou příležitostí, jak se posunout dál nejen po fotbalové stránce. Celkem se ho zúčastnilo 16 dětí, o které se staral tým trenérů Lenka Bačová, Pavel Tuček a premiéru měl náš mladý asistent Denis Bača.

Děkujeme všem malým fotbalistům, rodičům za projevenou důvěru, TJ Sokolu Lanžhot, kuchařkám ve školní jídelně za skvělé obědy a svačiny, sboru dobrovolných hasičů Lanžhot, firmě 2 Brand za krásné dresy a všem ostatním, bez kterých bychom toto soustředění nemohli uspořádat.

Sportovní tábor

Lenka Bačová

Léto je ideálním obdobím, kdy děti mohou čas trávit aktivně, poznávat nové kamarády a objevovat radost z pohybu. Proto jsme opět uspořádali již několikátý ročník sportovního tábora a musíme říct, že se nám opravdu vydařil. Atmosféra byla po celý týden přátelská, soutěživá a plná radosti z pohybu. Již od prvního dne děti prokázaly velké nasazení a vzájemnou podporu. Tato akce probíhala formou příměstského tábora.

Pro náš sportovní týden jsme si vybrali ideální prostředí, a to prostory ZŠ Lanžhot, kde jsme měli k dispozici kvalitní zázemí, velkou halu a školní hřiště.

Náš program byl velice pestrý. Každý den jiná sportovní aktivita, soutěž nebo výzva. To byla naše hlavní náplň. Pracovali jsme na zlepšení koordinace, rychlosti, síly, výbušnosti a taky na týmové spolupráci. Snažili jsme se, aby děti pochopily, že sport může být i zábava, a ne jenom dřina a povinnost.

Samozřejmě jsme nezapomněli na odpočinek a regeneraci. Jedno dopoledne patřilo návštěvě místní hasičské zbrojnice. Ve středu jsme vyrazili na výlet do hodonínské zoologické zahrady a čtvrtéční dopoledne si mohli naši malí táborníci vyzkoušet tvoření výrobků z různých materiálů v knihovně pod odborným dohledem paní Jitky Petrlové a jejích dvou asistentek. Nesmíme zapomenout na výbornou zmrzlinu od paní Petry Uhrové.

Těto sportovní akce se zúčastnilo 15 dětí ve věku 5–8 let, o které se staral tým zkušených trenérů a asistentů, a to Lenka Bačová, Martina Šestáková, Denis Bača a Laura Bačová.

Na konci našeho tábora děti odjížděly s úsměvem na tváři, což pro nás trené-

foto Denis a Lenka Bačovi

ry byla ta největší odměna za celý týden, protože společné zážitky na hřišti i mimo něj stmelují kolektiv a tvoří nová přátelství. Díky dětem měl tábor tu správnou atmosféru, na kterou budeme ještě dlouho vzpomínat.

Rádi bychom poděkovali všem, kteří se podíleli na uskutečnění letošního tábora.

Pomáháme psím trosečníkům.

A taky těm, kteří jen na chvíli zabloudí

Ájá Černá a Karolína Volná

Centrum Psí ostrov z. s. je nezisková organizace, která od roku 2013 pomáhá opuštěným, týraným a toulavým psům nejen v našem městě, ale i v okolních obcích. Spolek provozuje psí útulek, zajišťuje dočasnou péči pro psy se speciálními potřebami a pro město Lanžhot od roku 2017 poskytuje také profesionální odchytovou službu.

Každý pes bez majitele, který zakotví na Psím ostrově, projde kompletním veterinárním vyšetřením, je čipován, kompletně očkovan a po vyřešení případných zdravotních potíží a po uplynutí lhůty od nálezů také vykastrován. Pejskům je zajištěno kvalitní krmení, péče, socializace i základní výcvik a pak jim hledáme nové domovy.

Zájemci o adopci jsou pečlivě vybírání tak, aby si s pejskem sedli a vytvořili stabilní vztah na celý psí život. Někteří nalezcenci mají nové milující domovy u nás v Lanžhotě.

Odchyťová služba

Každá obec má zákonnou povinnost postarat se o toulavá zvířata ve svém katastru. Pro město Lanžhot a další obce v okolí zajišťuje odchyt zatoulaných psů Centrum Psí ostrov. Disponujeme profesionálním vybavením a bohatými zkušenostmi certifikovaného odchytáře a psy dočasně umísťujeme do bezpečí, kde jim nehrozí riziko úrazu či způsobení škody na zdraví či majetku, jako je např. srážka s autem, napadení jiného psa či dokonce člověka. Je-li odchycený pes čipovaný a čip registrovaný, je dohledání a kontaktování majitele velice rychlé a pes je většinou majiteli vrácen, aniž by musel být převezen do útulku.

Co dělat při ztrátě psa

Mít psa je zodpovědnost. Každý majitel psa má mimo jiné ze zákona povinnost svého mazlíčka načipovat a naočkovat proti vzteklině. Pokud čip vašeho mazlíčka zaregistrujete v jedné nebo i několika existujících databázích, zvýšíte jeho šanci na brzký návrat domů. Zkontrolovat si, že je čip vašeho psa registrovaný, můžete například na www.najitzvire.cz.

Psí kámoš se opravdu může zaběhnout každému z nás. Pokud má registrovaný čip a k němu přiřazený platný kontakt, po odchytu jej odhalí čtečka a registr kontaktuje majitele. Existují psí známky s QR kódem od registru Pet2Me, které nenahrazují čip, ale mohou ho efektivně doplnit. Pořizovací hodnota je zanedbatelná. Nálezce pak nepotřebuje mít čtečku čipů, stačí mu chytrý telefon a pomocí pár kliků kontaktuje majitele. Pes tak neputuje do útulku, ale je vrácen rovnou majiteli, který se tak vyhne úhradě nákladů s tím spojených. Když už se to přeci jen stane, správně registrovaný čip v podstatě dokládá vlastnictví. Případně lze vlastnictví doložit kupní/darovací smlouvou nebo platným pasem/očkovacím průkazem s vyznačeným číslem čipu. Fotka v mobilu nestačí. Po prokázání vlastnictví, podpisu předávacího protokolu a uhrazení poplatku si majitel psa odváží domů.

Náročnější situace je s nečipovanými psy. Tito zůstávají „bezejmenní“ a dohledání majitele se komplikuje. Pokud majitel zároveň nemá žádný doklad o vlastnictví, ani veterinář nepotvrdí, že psa očkovoal a majitele má ve své databázi, vznikají zbytečné a někdy i velmi vyhrčené situace, kdy údajný majitel k nevydání psa přistupuje pobouřeně. Odchyťová služba,

kteřou v našem městě spolek Centrum Psí ostrov z. s. zastává, je povinná přijímat psy z ulice a vydávat je skutečným majitelům. Má nárok na úhradu poplatku za odchyt a v neposlední řadě držet psy na nezbytně nutnou dobu v karanténě dle nařízení SVS. Očkovaný pes je z karantény vydán poté, co majitel doloží, že má pes očkování v pořádku. V opačném případě, nezřídka pod tlakem, nadávkami, výhrůzkami, fyzickým napadením nebo i poškozením majetku dochází k situacím, kdy se nezodpovědný majitel snaží vynutit vydání psa bez dokladů a bez respektu k zákonným postupům a přidělová práci přivolané policejní hlídce. Spolek však jedná v souladu se zákonem. V případech podezření na týrání zvířat má navíc povinnost informovat krajskou veterinární správu.

Pokud se někdy do této situace dostane a půjdete si vyzvednout svého chlupáče do útulku, připravte si doklad totožnosti,

oboek, vodítko, vyplněný pas/očkovací průkaz psa s vyznačeným číslem čipu, platným očkováním a hotovost. Pokud budete mít vše v pořádku, bude vyhotoven předávací protokol a celý proces vydání zabere pár desítek minut.

V opačném případě počítejte s komplikacemi.

Co dělat, když najdete psa?

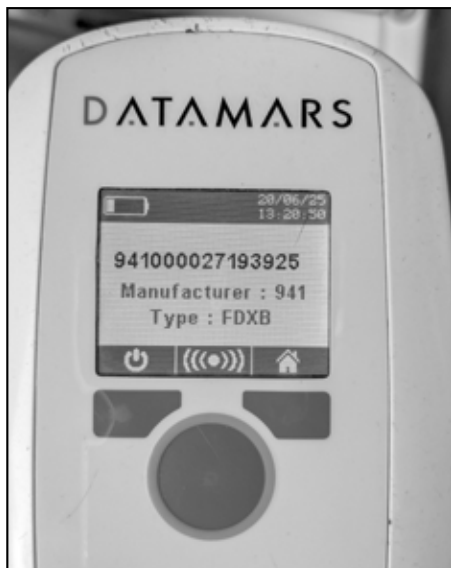
1. Pokuste se zjistit, zda má čip (většina veterinářů čte čipy zdarma), asistent prevence kriminality také disponuje čtečkou, proto kontaktujte městský úřad na čísle 519 336 107.
2. Mimo pracovní dobu městského úřadu, kontaktujte městskou policii na čísle 156 nebo přímo Centrum Psí ostrov z. s. na čísle 777 866 555.
3. Je-li to možné, zůstaňte se psem na bezpečném místě do příjezdu odchytové služby nebo městské policie.

Jak zajistit svého psa?

- Mějte psa v bezpečí, doma nebo na dobře oploceném pozemku
- Psa nikdy nepouštějte na volno bez dozoru, zvláště nemáte-li spolehlivé přivolání
- Čip registrujte do některé z dostupných databází
- Přidejte na obojek známku s vaším telefonním číslem nebo registrovanou známku s QR kódem Pet2Me
- Věnujte svému psovi dostatek vyžití, času a pozornosti

Centrum Psí ostrov z. s. děkuje všem zodpovědným majitelům, kteří mají své

psy čipované, očkované, vychované a bezpečně zajištěné. Vaše péče o zdraví a život vašeho čtyřnohého kamaráda šetří práci a čas i nám v útulku.

Centrum Psí ostrov z. s. Lanžhot

<http://www.psiostrov.cz> | info@psiostrov.cz | 777 866 555

9. ročník westernových závodů v Lanžhotě

Marek Blažej

Letos jsme porušili tradici a závody uspořádali o týden dříve než obvykle, již v sobotu 19. července 2025. Jedním z důvodů této změny je horké počasí, které uprostřed léta negativně ovlivňuje počet startujících jezdců i návštěvníků. I když je to vždy spíše sázka do loterie, letos se nám změna termínu vyplatila – v pátek před závody dostatečně zapršelo, takže v sobotu

foto Ladislav Tichý

se od koňských kopyt vůbec neprašilo. Na startovní listinu se zapsalo rekordních 25 jezdců. Letos jsme zaznamenali i nejvyšší mezinárodní účast, ze Slovenska přijelo jedenáct jezdců a dva jezdci dorazili z Maďarska. Z naší farmy se zúčastnili dva koně, jinak z Lanžhota letos bohužel žádný jiný kůň nezávodil. Počet návštěvníků byl letos taky o mnoho vyšší než loňský rok. Veterinární dozor již potřetí zajistil MVDr. Krabička z Břeclavi.

Pro závodníky bylo již tradičně připraveno šest rychlostních disciplín. Jezdilo se rychle, ale bezpečně. Nedošlo k žádnému úrazu či pádu. Letos se daří dětem z rodiny Rárových, kteří k nám každoročně jezdí až z Trojanovic, nedaleko od Frenštátu pod Radhoštěm. Natálie Rárová obsadila celkové první místo. Na druhém místě se umístila Simona Janoušková z Mutěnic,

třetí místo obsadila Alica Cesneková ze Slovenska.

Jsem moc rád, že se závodů zúčastnily i děti. Nejmladší holčička z Trnavy využila u všech disciplín asistence svého tatínka, který koníka vhodně usměrňoval. Tímto způsobem se mladý jezdec i kůň učí pracovat v neznámém prostředí i mezi cizími koňmi. Koňácký sport tak díky mladé generaci určitě nespěje k útlumu.

Chci také poděkovat všem, kteří nám

pomáhali letošní závody uspořádat, všem sponzorům a také všem návštěvníkům, kteří přišli závodníky podpořit a prožít příjemné letní odpoledne.

Rád bych vás tímto již nyní pozval na jubilejní, již 10. ročník závodů v červenci 2026. Určitě připravíme pro jezdce i diváky něco extra.

Moderní technologie, které chrání zdraví – Tísňová péče Girasole

Girasole, sdružení pro pomoc a rozvoj z.s.

Každý z nás se obává situací, ve kterých si sami nevíme rady a případná pomoc je daleko. O to víc to platí pro seniory a osoby se zdravotním postižením, kteří pobývají ve svém vlastním domově osamoceni nebo bez pravidelného dohledu svých blízkých. Náhlá nevolnost, uklouznutí v koupelně, pád na schodech, nečekané zhoršení zdravotního stavu nebo jiné ohrožení – to vše může pro ty, kteří jsou sami doma, znamenat veliké nebezpečí – pomoc ale může být i v těchto situacích nablízku! **Tísňová péče Girasole**, sociální služba, která zajišťuje okamžitou pomoc prostřednictvím SOS zařízení, je určena především seniorům, osobám se zdravotním postižením nebo jiným znevýhodněním, kteří žijí osamoceně a potřebují mít jistotu, že v případě nouze nezůstanou bez pomoci.

Základem služby je jednoduché **SOS tlačítko ve formě náramku nebo přívěsku, které má člověk neustále při sobě** a v krizové situaci na jediné stisknutí tlačítka pomoc přivolá. Klient je tak okamžitě spojen s dispečinkem Girasole, který je k dispozici **nonstop** a je připraven vyhodnotit díky nouzovému volání jakoukoliv nastalou situaci (právě i v případě, že klient nereaguje) a zajistit potřebnou pomoc

okamžitě, a to v rámci celého Jihomoravského kraje. Díky této službě tak mohou lidé **zůstat ve svém domácím prostředí**, ale přesto nejsou nikdy úplně sami. Tísňová péče pomáhá klientům samotným, ale také jejich pečujícím rodinám – ty mají díky vzdálenému dozoru totiž jistotu, že o jejich blízkého je postaráno i v chvílích, kdy s ním zrovna oni nemohou být.

V Girasole klademe důraz na **modernizaci a přizpůsobení technologie konkrétním potřebám klientů**. Díky grantové podpoře Nadace EPGroup jsme tak

letos nově službu modernizovali a rozšířili kapacity o 56 kusů nových SOS zařízení **NOVO a NOVO GO** od firmy Multitone CZ. **Služba tak reaguje na stále stoupající nároky současné generace seniorů i pečujících rodin a odpovídají pokroku v oblasti asistivních technologií v domácím prostředí.**

Nové modely SOS tlačítek mají **delší výdrž baterie**, intuitivní ovládání a další funkce, které zvyšují komfort a pocit bezpečí a usnadňují každodenní používání této služby, nadto jsou vybaveny množstvím nových funkcí pro lepší detekci krizové situace a přesnější pomoc v terénu (např. dohled nad tělesnými funkcemi klienta, hlasové notifikace, GPS lokátor, bezdrátové nabíjení, kontrola funkčnosti apod.) V nabídce služby Tísňové péče zůstávají také původní SOS zařízení, a tak si každý zájemce může vybrat to, co mu nejvíce vyhovuje. **Všechny typy zařízení půjčujeme zájemcům zcela zdarma,**

klient tak hradí pouze měsíční poplatek za napojení tlačítka na službu nouzového dispečinku ve výši 250 Kč a případné doplňkové služby dle individuální volby (např. virtuální SIM).

Zaujala vás služba Tísňové péče Girasole pro Vás nebo vaše blízké?

Navštivte stránky www.girasole.cz/tisnova-pece, kde se dozvíte o službě veškeré potřebné informace, naleznete zde i ceník služeb a možnost podání online žádosti o službu. Možnosti a výhody Tísňové péče lze také konzultovat či poptat emailem na bartlova@girasole.cz nebo telefonicky na číslo **+420 775 246 954**.

Nebojte se nás na cokoliv zeptat, rádi zprovozníme službu Tísňové péče přímo u Vás doma a ukážeme Vám i Vaším blízkým, jak tlačítko plnohodnotně používat. Spolu s námi nezůstanete nikdy bez pomoci!

**Mužáci z Lanžhota
a město Lanžhot**
Vás srdečně zvou na

Předhodoové Žpívání

Učinkují:

- Mužský sbor Hůtek z Bánova
- Mužský sbor Hodonice
- Mužský sbor Valtice
- Mužský a ženský sbor z Lanžhota se svými sólisty

Doprovod: CM Guráš, dětská CM Kanafaska z Lanžhota.
Po skončení programu následuje beseda u cimbálu.

Z akce mohou být pořízeny fotografické a video záznamy

Vstupné: 100,- Kč

12. září 2025
v 19.30 hod.
sál restaurace Podlužan

Zpravodaj Městského úřadu Lanžhot vychází čtvrtletně v nákladu 1100 ks
vydává město Lanžhot, adresa redakce Náměstí 177, 691 51 Lanžhot, IČO: 00283321
e-mail: redakce@lanzhot.cz, tel: 519 336 107, místo vydání Lanžhot
odpovědná redaktorka Kateřina Paulíková, telefon 519 336 107, e-mail: paulikova@lanzhot.cz
Redakční rada: E. Klvaňová, J. Petřelová, S. Hrubá - Markovičová, V. Hostinová, N. Šedivá,
J. Malá, L. Topolanská

Vyhrazujeme si právo na úpravu textů. Vyšlo: září 2025
Grafická úprava a tisk dodaných materiálů: Stillus s.r.o., reklamní agentura, www.stillus.cz
Registrováno Ministerstvem kultury ČR, reg. číslo MK ČR E 11687
Uzávěrka zpravodaje 4/2025 – 8. 11. 2025
Názory dopisovatelů se nemusí shodovat s názory redakce.

Dětský den

foto Kateřina Paulíková

Tábor Proseč

archiv Skautský oddíl Bantuové

